

Ohjaavien ministeriöiden ja Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen välinen tulossopimus vuosille 2025–2028

POHJOIS-SAVON ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS

0295 026 500

Kirjaamo

www.ely-keskus.fi

PL 2000, 70101 Kuopio

Y-tunnus 2296962-1

kirjaamo.pohjois-savo@ely-keskus.fi

Sisällys

1	Strategiset linjaukset.....	3
1.1	Hallitusohjelma.....	3
1.2	Aluehallintovirastojen ja ELY-keskusten strategia-asiakirja.....	3
1.3	Strategisten painopisteiden huomiointi ELY-keskuksen alueella	4
2	Yhteiskunnallinen vaikuttavuus	5
3	Tulostavoitteet.....	7
4	Voimavarojen hallinta.....	25
5	Voimassaolo, seuranta ja allekirjoitukset	26
	Liitteet	28

1 Strategiset linjaukset

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset (ELY-keskukset) edistävät alueellista kehittämistä hoitamalla valtionhallinnon toimeenpano- ja kehittämistehtäviä alueilla.

ELY-keskusten tulostavoitteet perustuvat hallitusohjelmaan, valtion talousarvioon ja julkisen talouden suunnitelmaan, AVI-ELY -strategia-asiakirjaan ja eri hallinnonalojen strategioihin sekä ottavat huomioon hallituksen aluekehittämispäätöksen ja maakuntaohjelmien linjaukset.

Lisäksi koko valtionhallintoa koskevat muut strategiat, valtioneuvoston periaatepäätökset ym. keskeiset linjaavat dokumentit huomioidaan soveltuvin osin. Valtion henkilöstöstrategia tarjoaa yhteisen vision ja tavoitteet, ohjaten henkilöstöjohtamisen kehittämistyötä. Jokainen valtion työntekijä toteuttaa strategian tavoitteita ja toimenpiteitä omassa roolissaan ja työssään asiantuntijana, esihenkilönä ja johtajana. Linkki: <https://vm.fi/valtio-tyonantajana/henkilostojohtamisen-tuki/valtion-henkilostostrategia>.

1.1 Hallitusohjelma

Valtion aluehallinnon uudistuksen tavoitteena on vahvistaa yhdenmukaista lupa- ja valvontakäytäntöä alueesta riippumatta ja sujuvoittaa lupaprosesseja. Kehittämisen pääperiaatteena on monialaisuus. Ensimmäisesti tämä tarkoittaa lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien kokoamista uuteen perustettavaan monialaiseen virastoon, johon yhdistetään Valvira, Aluehallintovirastot sekä ELY-keskusten Y-vastuualueen tarkoituksenmukaiset tehtävät. Uudessa virastossa ympäristöön liittyvät lupa- ja valvontatehtävät muodostavat yhden yhtenäisen kokonaisuuden.

ELY-keskusten puitteissa järjestetyn hallinnon osalta lähtökohtana on monialainen valtion aluehallinto, joka kootaan nykyistä vahvemmitte alueille Elinvoimakeskukseen. Uudistamisessa huomioidaan käynnissä oleva TE-uudistus. Elinvoimakeskukset ja niiden alueet muodostetaan nykyisten täyden palvelun ELY-keskusten pohjalta mahdollistaen tarvittaessa korkeamman toimipistemäärän. Elinvoimakeskusten määrää voidaan kasvattaa enintään yhdellä elinvoimakeskuksella palveluiden turvaamiseksi molemmilla kansalliskielillä. Edelleen mahdollistetaan elinvoimakeskusten erikoistuminen ja keskinäinen työnjako.

Valtion aluehallinnon uudistamisen osalta valmistelu tehdään niin, että uuden mallin mukaan järjestetty valtion aluehallinto käynnistää toimintansa viimeistään vuoden 2026 alusta. Varmistetaan, ettei muutosvaihe vaaranna käynnissä olevien prosessien sujuvuutta. Uudistamisessa huomioidaan valtionhallinnon tuottavuusohjelma ja toimintamenojen sopeutustarve.

1.2 Aluehallintovirastojen ja ELY-keskusten strategia-asiakirja

Aluehallintovirastojen ja ELY-keskusten strategia ja toimintaympäristö 2024-2027 on määritelty virastojen yhteisessä strategia-asiakirjassa: "Kestävää tulevaisuutta tekemässä – yhdessä ja lähellä": <https://tem.fi/aluehallintovirastojen-ja-ely-keskusten-strategia-asiakirja>. Strategia ohjaa aluehallinnon virastoja hallitusohjelman toimeenpanossa sekä toiminnan ja rakenteiden uudistamisessa.

Valtion aluehallinnon (aluehallintovirastojen (AVI) ja ELY-keskusten) toimialat ja tehtävät ovat moninaiset. Virastojen tehtäviin kuuluu kehittämistä, rahoittamista, ohjausta ja valvontaa, perusrakenteiden toimivuudesta ja ylläpidosta vastaamista sekä kansalaisten ja yritysten oikeusturvasta ja palveluista huolehtimista. Laajan toimintakentän keskeisimmät tavoitteet on koottu strategia-asiakirjaan yhdeksi yhteiseksi kokonaisuudeksi.

Asiakirjassa strategiset painopisteet on jaettu neljään sisältöalueeseen:

- turvaamme hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta,
- lisäämme elinvoimaa,

- toteutamme kestäväää ja puhdasta siirtymää ja
- edistämme varautumista ja kokonaisturvallisuutta.

Toiminnan kehittämiseksi on asetettu kolme painopistettä:

- hyvinvoiva henkilöstö ja työyhteisö,
- erinomainen asiakaskokemus ja sidosryhmäyhteistyö sekä
- digitalisoidut ja sujuvat prosessit.

Valitut painopisteet toteuttavat hallitusohjelman linjauksia ja niissä heijastuvat myös toimintaympäristön muutos sekä virastojen tehtävät määrittävä lainsäädäntö. Hallitusohjelman mukainen syyskuussa 2023 käynnistynyt valtion aluehallinnon uudistaminen näkyy strategia-asiakirjassa toimintatapalinjauksina: valtion aluehallinto toimii jatkossakin poikkihallinnollisesti ja monialaisesti alueilla, ja lisäksi toimintakykyä pidetään yllä ja toimintaa yhtenäistetään aluehallinnon virastorakenteita uudistettaessa.

Strategia-asiakirjassa on lisäksi kuvattu myös toimintaa koskevat arvot: asiakaslähtöisyys, asiantuntemus ja yhteistyö.

1.3 Strategisten painopisteiden huomiointi ELY-keskuksen alueella

Pohjois-Savon elinvoima perustuu yritysten kasvuun ja kansainvälistymiseen. Pk-yritysten kilpailukykyä edistämiseksi käynnistetään ja rahoitetaan toimia, joilla ne voivat kehittää uusia tuotteita, palveluita ja prosesseja. Rahoituksen tavoitteena on myös elinkeinorakenteen monipuolistaminen. Team-Finland verkosto ja muut sidosryhmät ovat keskeisessä roolissa Pohjois-Savon ELY-keskuksen johtamassa verkostotyössä. Kansainvälistymiseen ja kansainvälisten osaajien saatavuuteen panostetaan elinvoiman lisäämiseksi. Maaseudun yritysten kilpailukykyä ja elinvoimaa edistetään etenkin maaseuturahoituksen avulla.

Pohjois-Savon ELY-keskus ennakoii ja analysoi alueensa lyhyen aikavälin työvoima- ja koulutustarpeet, julkaisee alueelliset kehitysnäkymät kahdesti vuodessa ja toteuttaa Työvoimabarometrin syksyisin. Lisäksi se vahvistaa ennakoititiedon jakamista ja hyödyntämistä yhteistyössä elinkeinoelämän, koulutusorganisaatioiden ja muiden toimijoiden kanssa, sekä osallistuu aktiivisesti jatkuvan oppimisen ja elinikäisen ohjauksen verkostotoimintaan.

ELY-keskus edistää kestäväää ja puhdasta siirtymää lisäämällä puhtaan siirtymän hankkeiden neuvontaa ja viranomaismenettelyihin liittyviä ennakoneuvotteluja. ELY-keskus tukee puhdasta siirtymää ja maaseudun kehittämistä erityisesti maaseudun kehittämisen rahoituksella ja toimenpiteillä, edistäen uusiutuvan energian, kiertotalouden ja biotalouden ratkaisuja sekä resurssitehokkuutta parantavia investointeja.

Turvaamme hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta hoitamalla ELY-keskukselle kuuluvat valvonnat sovittujen tavoitteiden mukaisesti. ELY-keskus tukee kuntia ja hyvinvointialuetta kotoutumisen edistämiseksi ja maahanmuuton laajennetulla toimialueella Itä-Suomessa yhteistyötä tiivistetään. Hyvien väestösuhteiden suunnitelmaa edistetään verkostoyhteistyössä.

Kaiken edellä kuvatun toiminnan edellytyksinä ovat saavutettavuus ja toimiva väyläverkko. Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue vastaa maantieverkosta ja sen käytettävyydestä, kehittää liikennejärjestelmää yhdessä muiden toimijoiden kanssa sekä hankkii julkista liikennettä. Ajankohtaisia haasteita ovat mm. maanteiden korjausvelka erityisesti laajalla vähäliikenteisellä päälylystetyllä verkolla ja soratieverkolla, itärajan vaikeutunut tilanne ja elinkeinoelämälle kriittisimpien yhteyksien parantaminen. Saavutettavuudesta huolehtiminen on keskeinen osa huoltovarmuutta.

ELY-keskuksen painotuksissa on huomioitu Pohjois-Savon maakuntaohjelman painopistealueiksi valitut seitsemän kehittämisen kärkeä, jotka ovat kone- ja energiateollisuus, metsäteollisuus, elintarvikkeet, hyvinvointitekniologia, matkailu, älykäs vesijärjestelmä ja biotalous. Valituissa painopisteissä on alueellamme vahvaa yritystoimintaa sekä tutkimusosaamista, joiden vahvistumista voimme edesauttaa.

2 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

ELY-keskukset toteuttavat osaltaan seuraavia valtion talousarviossa 2025 pääluokkatasolla asetettuja vaikuttavuustavoitteita (suluissa ministeriö, jonka pääluokassa tavoite on asetettu):

- *Koulutus- ja osaamistaso nousee, koulutus vastaa työelämän tarpeisiin (OKM)*
- *TKI –toiminta parantaa elinkeinotoiminnan tuottavuutta, kasvua ja kansainvälisyyttä (OKM)*
- *Taiteellisen ja muun luovan työn tekemisen edellytykset parantuvat ja tuotannon sekä jakelun muodot monipuolistuvat (OKM)*
- *Elinkeinoelämä uudistuu ja alueiden elinvoima vahvistuu (TEM)*
 - *Viennin kotimainen arvonlisäbruttovienti*
 - *Investointien muutos vuoden takaisesta*
 - *T&k-menot/BKT*
- *Työllisyys kasvaa ja osaavan työvoiman saatavuus paranee (TEM)*
 - *Työllisyysaste, 15—64-v.*
 - *Työttömyysaste, 15—74-v.*
 - *Ulkomailla syntyneiden työllisyysaste (%)*
- *Puhtaat investoinnit edistävät ilmastotavoitteita (TEM)*
 - *Fossiilivapaan energian osuus kokonaiskulutuksesta*
- *Elinympäristöt ja uudet ratkaisut tukevat sujuvaa arkea kaikissa elämäntilanteissa (YM)*
- *Hiilinegatiivinen Suomi on pysäyttänyt luontokadon ja saastumisen (YM)*
- *Vihreä siirtymä on kasvun perusta (YM)*
- *Yhteiskunnallinen päätöksenteko ohjaa vihreään siirtymään (YM)*
- *Digitalisaatio ja datatalous ovat luoneet kestävästä kasvusta sekä vahvistaneet luottamusyhteiskuntaa (LVM)*
- *Tietopohjaiset liikenteen palvelut ovat tehokkaita ja vastaavat asiakkaiden tarpeisiin (LVM)*
- *Digitaaliset yhteydet ja liikennejärjestelmä ovat parantaneet Suomen kilpailukykyä sekä kansainvälistä saavutettavuutta (LVM)*
- *Tulevaisuuden liikennejärjestelmä on rakentunut turvallisesti, tietopohjaisesti ja kestävästi (LVM)*
- *Monipuolinen yritystoiminta sekä menestyvä maaseutu ja saaristo, monipaikkaisuus ja yhteistyöverkostot vahvistavat yhteiskuntaa (MMM)*
- *Luotettavat ja laajakäyttöiset paikka-, kiinteistö- ja huoneistotiedot mahdollistavat uutta liiketoimintaa ja turvaavat omistusta (MMM)*
- *Kokonaiskestävän ruokajärjestelmän huoltovarmuus sekä kilpailu- ja häiriönsietokyky paranevat (MMM)*
- *Kestävä luonnonvaratalous turvaa huoltovarmuutta, korvaa uusiutumattomien raaka-aineiden ja energian käyttöä sekä edistää hyvinvointia luonnosta ja luonnolle (MMM)*

Yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden saavuttamista osaltaan tukevat ELY-keskusten tulossopimuksen tulostavoitteet kootaan AVI ja ELY –strategian painopisteiden mukaisesti neljän ilmiölähtöisen ylätason tavoitteen alle. Nämä ylätason tavoitteet ovat seuraavat:

- *Lisäämme elinvoimaa*
- *Toteutamme kestävästä ja puhdasta siirtymää*
- *Edistämme varautumista ja kokonaisturvallisuutta*
- *Turvaamme hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta*

Tulostavoitekokonaisuudet viedään soveltuvin osin AVI ja ELY –strategian tavoitteiden mukaisten väliotsikoiden alle. Henkilöstöä, digitalisaatiota ja muuta virastojen oman toiminnan kehittämistä koskeva tavoitteisto on pääasiassa koottu omiin kokonaisuuksiinsa lukuihin kolme ja neljä.

ELY-keskukset hyödyntävät aktiivisesti sekä virastokokonaisuuden eri tehtäväalueiden, että ELY-keskusten keskinäisiä yhteistyömahdollisuuksia tässä tulossopimuksessa määriteltyjen tavoitteiden saavuttamiseksi. ELY-keskukset toimivat tiiviissä vuorovaikutuksessa ja yhteistyössä keskenään sekä valtakunnallisten ja alueellisten kumppaniverkostojen kanssa edistäessään alueen elinvoimaa, kestäväää kasvua, puhdasta siirtymää sekä varautumista ja kokonaisturvallisuutta. Toiminnot edistävät myös hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta.

ELY-keskukset ja KEHA-keskus edistävät yhteistyössä keskenään sekä tulosohjausta koordinoivan ministeriön kanssa yhteisen digitaalisuuden edistämisen päämäärän ja palvelulupauksen toteuttamista: "Tuotetut digitaaliset palvelut ovat turvallisia, luotettavia, yhteen toimivia, asiakaslähtöisiä ja prosesseja sujuvoittavia".

ELY-keskukset ja KEHA-keskus edistävät yhteistyössä keskenään sekä tulosohjausta koordinoivan ministeriön kanssa tietojohdamisen tavoitetilan toteutumista. "Tietojohdamisen tavoitteena on tiedon järjestelmällinen hyödyntäminen valmistelussa, päätöksenteossa ja toimeenpanossa."

ELY-keskukset toimeenpaneavat osaltaan Suomen kestäväen kasvun ohjelmaa varmistaen ohjelman toimeenpanon tuloksellisuuden ja lainmukaisuuden RRF-toimeenpanon edellyttämillä tukiviranomaisen vastuilla, joista säädetään laissa EU:n elpymis- ja palautumistukivälineen hallinnoinnista, valvonnasta ja tarkastuksesta (537/2022).

3 Tulostavoitteet

Tässä luvussa esitellään ELY-keskuksen tulostavoitteet. Tulostavoitekokonaisuudet on soveltuvin osin viety AVI ja ELY –strategian tavoitteiden mukaisten väliotsikoiden alle. Tulostavoitteiden toteutumista seurataan puolivuositain liikennevalomallia hyödyntäen (kts. tarkemmin luku 5). Lisäksi tulossopimuksen liitteessä 1 (Täydentävät seurantamittarit) on mainittu ne mittarit, joiden kehitystä seurataan tulostavoitteiden toteutumisen seurannan yhteydessä. Hallitusohjelman mukaisesta aluehallintouudistuksesta johtuen ELY-keskukset eivät aseta tavoitetasoja vuodelle 2028.

Lisäämme elinvoimaa

Uudistuva, kasvava, monipuolistuva ja kansainvälistyvä elinkeinotoiminta

Alueen yritysten kasvua ja työllistämisen edellytyksiä on vahvistettu

Tavoite 2025 Alueellisten ja kansallisten yrityspalvelu- ja TKI-toimijoiden välistä yhteistyötä kehitetään yritysten kasvun, uudistumisen ja kansainvälistymisen tukemiseksi. Team Finland -yhteistyössä tunnustetaan, aktivoidaan ja palvellaan kasvuhakuisia yrityksiä. Edistetään hallitusohjelman tavoitetta kasvuhakuisien keskiuurten yrittäjävetoisten yritysten (ns. Mittelstand) määrän kaksinkertaistamisesta vuoteen 2030 mennessä. Yritysrahoituksen avulla tuetaan yritysten kasvu- ja tuotekehityshankkeita kartoitus- ja valmisteluvaiheen rahoituksesta aina investointeihin saakka.

Tuemme alueen vetovoimaa sekä elinkeinoelämän uudistumista ja kasvua vahvistamalla yhteistyötä luovien alojen toimijoiden kanssa sekä edistämällä luovien alojen yrittäjyyttä, kasvua, kansainvälistymistä ja verkostoitumista. ELY-keskus tunnistaa oman alueensa luovan alan ja kulttuurin elinvoimatekijät ja liiketoiminta-alueet, kuten esimerkiksi tapahtuma-alaan liittyvät kulttuurimatkailun mahdollisuudet sekä kulttuuripalveluiden tuottamat arvonlisävaikutukset, erityisesti liiketoimintana toimivat toimijat. ELY-keskus määrittää tämän jälkeen toteutettavat kehittämistoimenpiteet alueellaan.

Pohjois-Savon ELY-keskuksen ottaa huomioon taiteen ja kulttuurin osallistavan käytön mahdollisuudet kotouttamisen kentällä.

Tuetaan Pk-yritysten rekrytointiosaamista erityisesti maahanmuuttajataustaisten ja ulkomaisen rekrytoinnin osalta. Rakennetaan toimivia yhteistyömalleja työllisyysalueiden kanssa liittyen yritysten kasvun ja työllistämisedellytysten tukemiseen.

Pohjois-Savon ELY-keskus aktivoi alueen pk-yrityksiä kehittämään ja kasvattamaan toimintaansa ohjaamalla yrityksiä hyödyntämään tarjolla olevia rahoituskanavia; EAKR, JTF, Suomen CAP-ohjelma sekä Business Finlandin ja Finnveran rahoitukset. Tavoitteena on yritysrahoituksen maksimaalinen hyödyntäminen yritysten toiminnan kehittämisessä. Pyrimme löytämään Itä-Suomen yritysrahoitusstrategian määrittelemien linjausten pohjalta sopivimman rahoituskanavan kunkin yrityksen rahoitustarpeisiin. ELY-keskus toimii yhteistyössä Pohjois-Savon liiton kanssa kehittämissympäristöjen ja liiketoimintaekosysteemien suunnitteluissa ja rakentamisessa.

Pohjois-Savon alueellisen maaseudun kehittämissuunnitelman 2023–2027 yhtenä painopisteenä on elinvoimainen maaseutu, jossa tuetaan maaseutualueiden elinvoimaisuuden säilyttämistä ja parannetaan maaseudun ja sen tarjoamien palveluiden saavutettavuutta sekä yritystoiminnan edellytyksiä. Elintarvikeketjun tavoitteena on, että alueemme elintarvikkeita saadaan kotimaisille ja kansainvälisille markkinoille, mikä tarkoittaa elintarvikeviennin kasvattamista ja toimintaa laajassa yhteistyössä valtakunnallisesti.

Edistämme liiketoimintaekosysteemien luomista erityisesti Pohjois-Savon osaamiskärkien näkökulmasta, jotta alueellisten vahvuuksien erikoisosaamista voidaan jatkossa viedä myös muille alueille ja tukea näin muiden alueiden omien erikoisosaamisalojen kehittämistä. Tuemme Savon Yrittäjien toteuttamaa International Call- kansainvälistymishanketta ohjaamalla sinne sopivia yrityksiä hyödyntämään hankkeen tarjoamia palveluja.

Tavoite 2026 Alueellisten ja kansallisten yrityspalvelu- ja TKI-toimijoiden välistä yhteistyötä kehitetään yritysten kasvun, uudistumisen ja kansainvälistymisen tukemiseksi. Team Finland -yhteistyössä tunnustetaan,

aktivoidaan ja palvellaan kasvuhakuisia yrityksiä. Yritysrahoituksen avulla tuetaan yritysten kasvu- ja tuotekehityshankkeita kartoitus- ja valmisteluvaiheen rahoituksesta aina investointeihin saakka.

Tuemme alueen vetovoimaa sekä elinkeinoelämän uudistumista ja kasvua vahvistamalla yhteistyötä luovien alojen toimijoiden kanssa sekä edistämällä luovien alojen yrittäjyyttä, kasvua, kansainvälistymistä ja verkostoitumista. Pohjois-Savon ELY-keskus (Itä-Suomen elinvoimakeskus) tunnistaa oman alueensa luovan alan ja kulttuurin elinvoimatekijät ja liiketoiminta-alueet, kuten esimerkiksi tapahtuma-alaan liittyvät kulttuurimatkailun mahdollisuudet sekä kulttuuripalveluiden tuottamat arvonlisävaikutukset, erityisesti liiketoimintana toimivat toimijat. Pohjois-Savon ELY-keskus (Itä-Suomen elinvoimakeskus) määrittää tämän jälkeen toteutettavat kehittämistoimenpiteet alueellaan.

Pohjois-Savon ELY-keskus (Itä-Suomen elinvoimakeskus) ottaa huomioon taiteen ja kulttuurin osallistavan käytön mahdollisuudet kotouttamisen kentällä.

Tuetaan Pk-yritysten rekrytointiosaamista erityisesti maahanmuuttajataustaisten ja ulkomaisen rekrytoinnin osalta. Rakennetaan toimivia yhteistyömalleja työllisyysalueiden kanssa liittyen yritysten kasvun ja työllistämisedellytysten tukemiseen.

Pohjois-Savon ELY-keskus (Itä-Suomen elinvoimakeskus) aktivoi alueen pk-yrityksiä kehittämään ja kasvattamaan toimintaansa ohjaamalla yrityksiä hyödyntämään tarjolla olevia rahoituskanavia; EAKR, JTF, Suomen CAP-ohjelma sekä Business Finlandin ja Finnveran rahoitukset. Tavoitteena yritysrahoituksen maksimaalinen hyödyntäminen yritysten toiminnan kehittämisessä. Pyrimme löytämään Itä-Suomen yritysrahoitusstrategian määrittelemien linjausten pohjalta sopivimman rahoituskanavan kunkin yrityksen rahoitustarpeisiin. Pohjois-Savon ELY-keskus (Itä-Suomen elinvoimakeskus) toimii yhteistyössä Pohjois-Savon liiton kanssa kehittämissympäristöjen ja liiketoimintaekosysteemien suunnitteluissa ja rakentamisessa.

Pohjois-Savon alueellisen maaseudun kehittämissuunnitelman 2023–2027 yhtenä painopisteenä on elinvoimainen maaseutu, jossa tuetaan maaseutualueiden elinvoimaisuuden säilyttämistä ja parannetaan maaseudun ja sen tarjoamien palveluiden saavutettavuutta sekä yritystoiminnan edellytyksiä. Elintarvikeketjun tavoitteena on, että alueemme elintarvikkeita saadaan kotimaisille ja kansainvälisille markkinoille, mikä tarkoittaa elintarvikeviennin kasvattamista ja toimintaa laajassa yhteistyössä valtakunnallisesti.

Edistämme liiketoimintaekosysteemien luomista erityisesti Pohjois-Savon osaamiskärkien näkökulmasta, jotta alueellisten vahvuuksien erikoisosaamista voidaan jatkossa viedä myös muille alueille ja tukea näin muiden alueiden omien erikoisosaamisalojen kehittämistä. Tuemme Savon Yrittäjien toteuttamaa International Call- kansainvälistymishanketta ohjaamalla sinne sopivia yrityksiä hyödyntämään hankkeen tarjoamia palveluja.

Tavoite 2027

Alueellisten ja kansallisten yrityspalvelu- ja TKI-toimijoiden välistä yhteistyötä kehitetään yritysten kasvun, uudistumisen ja kansainvälistymisen tukemiseksi. Team Finland -yhteistyössä tunnistetaan, aktivoidaan ja palvellaan kasvuhakuisia yrityksiä. Yritysrahoituksen avulla tuetaan yritysten kasvu- ja tuotekehityshankkeita kartoitus- ja valmisteluvaiheen rahoituksesta aina investointeihin saakka.

Tuemme alueen vetovoimaa sekä elinkeinoelämän uudistumista ja kasvua vahvistamalla yhteistyötä luovien alojen toimijoiden kanssa sekä edistämällä luovien alojen yrittäjyyttä, kasvua, kansainvälistymistä ja verkostoitumista. Pohjois-Savon ELY-keskuksen (Itä-Suomen elinvoimakeskus) tunnistaa oman alueensa luovan alan ja kulttuurin elinvoimatekijät ja liiketoiminta-alueet, kuten esimerkiksi tapahtuma-alaan liittyvät kulttuurimatkailun mahdollisuudet sekä kulttuuripalveluiden tuottamat arvonlisävaikutukset, erityisesti liiketoimintana toimivat toimijat. Pohjois-Savon ELY-keskus (Itä-Suomen elinvoimakeskus) määrittää tämän jälkeen toteutettavat kehittämistoimenpiteet alueellaan.

Pohjois-Savon ELY-keskuksen (Itä-Suomen elinvoimakeskus) ottaa huomioon taiteen ja kulttuurin osallistavan käytön mahdollisuudet kotouttamisen kentällä.

Tuetaan Pk-yritysten rekrytointiosaamista erityisesti maahanmuuttajataustaisten ja ulkomaisen rekrytoinnin osalta. Rakennetaan toimivia yhteistyömalleja työllisyysalueiden kanssa liittyen yritysten kasvun ja työllistämisedellytysten tukemiseen.

Pohjois-Savon ELY-keskus (Itä-Suomen elinvoimakeskus) aktivoi alueen pk-yrityksiä kehittämään ja kasvattamaan toimintaansa ohjaamalla yrityksiä hyödyntämään tarjolla olevia rahoituskanavia; EAKR, JTF, Suomen CAP-ohjelma sekä Business Finlandin ja Finnveran rahoitukset. Tavoitteena yritysrahoituksen maksimaalinen hyödyntäminen yritysten toiminnan kehittämisessä. Pyrimme löytämään Itä-Suomen yritysrahoitusstrategian määrittelemien linjausten pohjalta sopivimman rahoituskanavan kunkin yrityksen rahoitustarpeisiin. Pohjois-Savon ELY-keskus (Itä-Suomen elinvoimakeskus) toimii yhteistyössä Pohjois-Savon liiton kanssa kehittämissympäristöjen ja

liiketoimintaekosysteemien suunnitteluissa ja rakentamisessa.

Pohjois-Savon alueellisen maaseudun kehittämissuunnitelman 2023–2027 yhtenä painopisteenä on elinvoimainen maaseutu, jossa tuetaan maaseutualueiden elinvoimaisuuden säilyttämistä ja parannetaan maaseudun ja sen tarjoamien palveluiden saavutettavuutta sekä yritystoiminnan edellytyksiä. Elintarvikeketjun tavoitteena on, että alueemme elintarvikkeita saadaan kotimaisille ja kansainvälisille markkinoille, mikä tarkoittaa elintarvikeviennin kasvattamista ja toimintaa laajassa yhteistyössä valtakunnallisesti.

Edistämme liiketoimintaekosysteemien luomista erityisesti Pohjois-Savon osaamiskärkien näkökulmasta, jotta alueellisten vahvuuksien erikoisosaamista voidaan jatkossa viedä myös muille alueille ja tukea näin muiden alueiden omien erikoisosaamisalojen kehittämistä.

ELY-keskusten yritysrahoitusta (yrityksen kehittämisavustus ja maaseudun yritysrahoitus) saaneiden yritysten liikevaihto kasvaa

Mittayksikkö liikevaihtokerroin

Tot 2023	Tav 2025	Tav 2026	Tav 2027	Tav 2028
	10	10	10	

Maaseutu- ja biotalousyritykset ovat kehittäneet toimintaansa CAP –suunnitelman toimenpiteitä hyödyntäen

Mittayksikkö kpl

Tot 2023	Tot 2024	Tav 2025	Tav 2026	Tav 2027	Tav 2028
	13	43	45	45	

Kansainvälistä osaamista hyödyntämällä edistetään yritysten kasvua ja kansainvälistymistä

Tavoite 2025	Pohjois-Savon ELY-keskus edistää kansainvälisten osaajien kiinnittymistä TKI-ekosysteemeihin ja yritysten kasvuun ja kansainvälistymisen tarjoamalla aktiivisesti tietoa Work in Finland palveluista, Talent Boost - verkostotyöllä sekä tukemalla Talent Hub Eastern Finland kehittämishanketta kansainvälisten osaajien ja yritysten kohtaamisessa. Osana ELY-keskuksen yrityspalvelua erityisesti yritysasiakkaita aktivoidaan ja ohjataan kansainvälisen rekrytinnin palveluihin. ELY-keskus jakaa tietoa kunnallisille elinkeinopalvelutoimijoille kansainvälisen rekrytinnin palveluista kuukausikokouksissaan. Kansainvälisen rekrytinnin palvelujen edistäminen ovat osana yritysasiantuntijoiden tehtäväkuvaa.
Tavoite 2026	Pohjois-Savon ELY-keskus (Itä-Suomen elinvoimakeskus) edistää kansainvälisten osaajien kiinnittymistä TKI-ekosysteemeihin ja yritysten kasvuun ja kansainvälistymisen tarjoamalla aktiivisesti tietoa Work in Finland palveluista, Talent Boost - verkostotyöllä sekä tukemalla Talent Hub Eastern Finland kehittämishanketta kansainvälisten osaajien ja yritysten kohtaamisessa. Osana ELY-keskuksen yrityspalvelua erityisesti yritysasiakkaita aktivoidaan ja ohjataan kansainvälisen rekrytinnin palveluihin. ELY-keskus jakaa tietoa kunnallisille elinkeinopalvelutoimijoille kansainvälisen rekrytinnin palveluista kuukausikokouksissaan. Kansainvälisen rekrytinnin palvelujen edistäminen ovat osana yritysasiantuntijoiden tehtäväkuvaa.
Tavoite 2027	Pohjois-Savon ELY-keskus (Itä-Suomen elinvoimakeskus) edistää kansainvälisten osaajien kiinnittymistä TKI-ekosysteemeihin ja yritysten kasvuun ja kansainvälistymisen tarjoamalla aktiivisesti tietoa Work in Finland palveluista, Talent Boost - verkostotyöllä sekä tukemalla Talent Hub Eastern Finland kehittämishanketta kansainvälisten osaajien ja yritysten kohtaamisessa. Osana ELY-keskuksen yrityspalvelua erityisesti yritysasiakkaita aktivoidaan ja ohjataan kansainvälisen rekrytinnin palveluihin. ELY-keskus jakaa tietoa kunnallisille elinkeinopalvelutoimijoille kansainvälisen rekrytinnin palveluista kuukausikokouksissaan. Kansainvälisen rekrytinnin palvelujen edistäminen ovat osana yritysasiantuntijoiden tehtäväkuvaa.

Verkosto- ja kumppanuusyhteistyö on alueellisesti ja valtakunnallisesti vaikuttavaa

Tavoite 2025	Pohjois-Savon ELY-keskuksen johtamat verkostot toimivat vaikuttavasti ja toimintaa kehitetään edelleen huomioiden myös vuoden 2026 alusta lähtien voimaan tuleva aluehallintouudistus ja sen myötä muuttuvaa toimintaympäristöä. Arvioidaan keskeiset kumppanuudet ja verkostot valmistauduttaessa aluehallintouudistukseen. TE-palvelu-uudistuksen osalta verkostotyötä kehitetään uusien työllisyysaluekumppaneiden kanssa. Pohjois-Savon ELY-keskuksen tavoitteena on sidosryhmätyytyväisyystutkimuksen tulos kokonaistyytyväisyyden osalta yli 4,05.
Tavoite 2026	Aluehallintouudistuksen tultua voimaan Pohjois-Savon ELY-keskuksen (Itä-Suomen elinvoimakeskuksen) verkostot ovat valmiita toimimaan uudessa toimintaympäristössä. Tunnistetaan

	aluehallintouudistuksen myötä muodostuvat uudet verkostoyhteistyökumppanit. Kehitetään ja vakiinnutetaan roolia alueellisena verkosto- ja kumppanuustoimijana sekä selkiytetään niitä. Yhdistetään tarvittaessa verkostoja huomioiden resurssien riittävyys.
Tavoite 2027	Pohjois-Savon ELY-keskuksen (Itä-Suomen elinvoimakeskusten) verkostojen toimintaa kehitetään edelleen. Verkostotyön arviointia on kehitetty yhdessä sidosryhmien kanssa.

Alueiden elinkeinorakenne on monipuolistunut (maaseudut, saaristot, kaupungit)

Alueiden elinkeinorakenne on monipuolistunut (maaseutualueet)

Tavoite 2025	Tuemme yritysten ja maatilojen siirtymistä fossiilisista energialähteistä uusiutuviin energialähteisiin, kuten biomassaan perustuvaan uusiutuvaan energiantuotantoon, sekä energian ja resurssien käytön tehostamiseen tähtääviä toimia. Tuemme maatilojen ja elintarviketuotannon investointeja, monipuolistumista ja kehittymistä omavaraisuuden, ruoan tuotannon ja huoltovarmuuden lisäämiseksi. Edistetään kalatalouden arvoketjun kasvua ja kannattavuutta tukemalla Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston toimintaohjelman mukaisia toimia painopisteinä Järvi-Suomen erityisolosuhteiden vahvuudet kalanpoikasten tuotannossa ja sisävesien kaupallisen kalastuksen edistämisessä. Uudistetaan vesiviljelytuotantoa laajentamalla kalankasvatusta ottamalla käyttöön ja kehittämällä uusia kiertovesikasvatusratkaisuja sekä vastaamalla kirjolohen poikasten kysyntään. Osallistutaan kansalliseen vesiviljelyn kehittämistyöhön. Ohjataan kaupallisen kalastuksen toimintaedellytysten lisäämistä edistämällä käyttö- ja hoitosuunnitelmissa esitettyjen kaupallista kalastusta edistävien toimenpiteiden toimeenpanoa kuten kalatalousaluekohtaisten yhteislupa-alueiden muodostamista ja osakaskuntien luvan myöntämistä. Tehdään yhteistyötä kalanjalostusta koskevissa investointihankkeissa Euroopan aluekehitysrahaston kanssa.
Tavoite 2026	Tuemme yritysten ja maatilojen siirtymistä fossiilisista energialähteistä uusiutuviin energialähteisiin, kuten biomassaan perustuvaan uusiutuvaan energiantuotantoon, sekä energian ja resurssien käytön tehostamiseen tähtääviä toimia. Tuemme maatilojen ja elintarviketuotannon investointeja, monipuolistumista ja kehittymistä omavaraisuuden, ruoan tuotannon ja huoltovarmuuden lisäämiseksi. Edistetään kalatalouden arvoketjun kasvua ja kannattavuutta tukemalla Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston toimintaohjelman mukaisia toimia painopisteinä Järvi-Suomen erityisolosuhteiden vahvuudet kalanpoikasten tuotannossa ja sisävesien kaupallisen kalastuksen edistämisessä. Uudistetaan vesiviljelytuotantoa laajentamalla kalankasvatusta ottamalla käyttöön ja kehittämällä uusia kiertovesikasvatusratkaisuja sekä vastaamalla kirjolohen poikasten kysyntään. Osallistutaan kansalliseen vesiviljelyn kehittämistyöhön. Ohjataan kaupallisen kalastuksen toimintaedellytysten lisäämistä edistämällä käyttö- ja hoitosuunnitelmissa esitettyjen kaupallista kalastusta edistävien toimenpiteiden toimeenpanoa kuten kalatalousaluekohtaisten yhteislupa-alueiden muodostamista ja osakaskuntien luvan myöntämistä. Tehdään yhteistyötä kalanjalostusta koskevissa investointihankkeissa Euroopan aluekehitysrahaston kanssa.
Tavoite 2027	Tuemme yritysten ja maatilojen siirtymistä fossiilisista energialähteistä uusiutuviin energialähteisiin, kuten biomassaan perustuvaan uusiutuvaan energiantuotantoon, sekä energian ja resurssien käytön tehostamiseen tähtääviä toimia. Tuemme maatilojen ja elintarviketuotannon investointeja, monipuolistumista ja kehittymistä omavaraisuuden, ruoan tuotannon ja huoltovarmuuden lisäämiseksi. Edistetään kalatalouden arvoketjun kasvua ja kannattavuutta tukemalla Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston toimintaohjelman mukaisia toimia painopisteinä Järvi-Suomen erityisolosuhteiden vahvuudet kalanpoikasten tuotannossa ja sisävesien kaupallisen kalastuksen edistämisessä. Uudistetaan vesiviljelytuotantoa laajentamalla kalankasvatusta ottamalla käyttöön ja kehittämällä uusia kiertovesikasvatusratkaisuja sekä vastaamalla kirjolohen poikasten kysyntään. Osallistutaan kansalliseen vesiviljelyn kehittämistyöhön. Ohjataan kaupallisen kalastuksen toimintaedellytysten lisäämistä edistämällä käyttö- ja hoitosuunnitelmissa esitettyjen kaupallista kalastusta edistävien toimenpiteiden toimeenpanoa kuten kalatalousaluekohtaisten yhteislupa-alueiden muodostamista ja osakaskuntien luvan myöntämistä. Tehdään yhteistyötä kalanjalostusta koskevissa investointihankkeissa Euroopan aluekehitysrahaston kanssa.

Alueiden elinkeinorakenne on monipuolistunut (kaupunkialueet)

Tavoite 2025	Suunnataan rahoitusta hankkeisiin, joiden tavoitteena on elinkeinorakenteen monipuolistuminen. Rahoitamme toimia, jotka tähtäävät tuotannon kehittämiseen, uusien teknologioiden käyttöönottoon, uusien käytäntöjen kehittämiseen, osaamisen lisäämiseen, elinikäiseen oppimiseen ja osaavan työvoiman saatavuuden parantamiseen.
Tavoite 2026	Suunnataan rahoitusta hankkeisiin, joiden tavoitteena on elinkeinorakenteen monipuolistuminen. Rahoitamme toimia, jotka tähtäävät tuotannon kehittämiseen, uusien teknologioiden käyttöönottoon,

	uusien käytäntöjen kehittämiseen, osaamisen lisäämiseen, elinikäiseen oppimiseen ja osaavan työvoiman saatavuuden parantamiseen.
Tavoite 2027	Suunnataan rahoitusta hankkeisiin, joiden tavoitteena on elinkeinorakenteen monipuolistuminen. Rahoitamme toimia, jotka tähtäävät tuotannon kehittämiseen, uusien teknologioiden käyttöönottoon, uusien käytäntöjen kehittämiseen, osaamisen lisäämiseen, elinikäiseen oppimiseen ja osaavan työvoiman saatavuuden parantamiseen.

TF-kansainvälistymispalveluihin (ml. kansainväliset rekrytointipalvelut) aktivoitujen ja osuviin kansainvälistymispalveluihin ohjattujen yritysten määrä kasvaa

ELY-keskusten liidit muille toimijoille

Mittayksikkö	kpl				
	Tot 2023	Tav 2025	Tav 2026	Tav 2027	Tav 2028
		20	22	25	

Kasvu CRM:ään kirjatut kv.neuvonnat

Mittayksikkö	kpl				
	Tot 2023	Tav 2025	Tav 2026	Tav 2027	Tav 2028
		60	60	60	

Kasvavat tutkimus-, kehitys- ja innovaatiopanostukset kaikilla alueilla

TKI-toimintaan liittyvä yritysten, korkeakoulujen ja muiden innovaatiotoimijoiden välinen yhteistyö on vahvistunut

Tavoite 2025	Pohjois-Savon ELY-keskus edistää erityisesti liiketoimintaekosysteemien luomista Pohjois-Savon omien osaamiskärkien näkökulmasta, jotta alueelta voidaan jatkossa tarjota alueellisiin vahvuuksiin nojaavaa erikoisosaamista sekä kohdentaa huippuosaamista muiden alueiden erikoisosaamisen tueksi. Aktivoimme ja toimimme aktiivisesti näiden ekosysteemien edistämiseksi. Osallistumme TEM:n sekä Kuopion kaupungin välisiin ekosysteemisopimuksen toimeenpanoon ja seurantaan, ja osaltamme tuemme sopimuksen täytäntöönpanoa mm. rahoittamalla pilotteihin osallistuvien yritysten kehittämishankkeita. Osallistumme MAL-sopimuksen toteuttamiseen. Panostamme seuraaviin älykkään erikoistumisen liiketoimintaekosysteemeihin: - terveys ja hyvinvointi, hyvinvointiteknologia - kone- ja energiateknologia, konevalmistus - puunjalostus - elintarviketuotanto - matkailu - vesiosaaminen Tavoitteena on lisätä yritysten vientiä ja vientipotentiaalia. Seurantamittarina on näiden toimialojen vientitilastot, joita seurataan yhdessä maakunnan liiton kanssa. Toimimme esimerkiksi rohkeiden innovatiivisten kehityshankkeiden edistämiseksi ja toteuttamiseksi ja tuemme yritysten henkilöstön monimuotoistumista ja kansainvälistymistä. Pyrimme mahdollistamaan nykyistä laajempaa ja kansainvälisempää TKI-toimintaa luomalla edellytyksiä kansainvälisten tutkijoiden ja opiskelijoiden osallisuudelle. Tavoitteena yritysrahoituksen maksimaalinen hyödyntäminen yritysten kehittämistoimenpiteissä. Toimimme yhteistyössä Pohjois-Savon liiton kanssa kehittämissympäristöjen ja liiketoimintaekosysteemien rakentamisessa. Olemme kehittämässä alueen veturiyritysten sekä alihankintaverkostojen välistä vuoropuhelua kehittämiseen (erityisesti vastuullisuus ja puhdas siirtymä) liittyen, ja tuemme yritysten kehittämistoimenpiteitä ja investointeja palvelujen ja rahoituksen keinoin. Tiivistämme yhteistyötä Etelä-Savon ELY-keskuksen rakennerahastoyksikön sekä Pohjois-Savon liiton kanssa yritysten TKI-verkostoyhteistyötä koskevan hanketyön kehittämiseksi ja aktivoimiseksi. Maakunnan yrityspalvelu- ja TKI-toimijoiden (oppilaitokset, kehittämissyhtiöt, tutkimuslaitokset) kanssa
--------------	--

järjestämme yhdessä tapahtumia ja aktivoimme yrityksiä puhtaan siirtymän edistämiseen ja TKI-toiminnan kehittämiseen. Tavoitteena on lisätä elinkeinoelämäverkottuneen tutkimustoiminnan rahoitusta edellisestä vuodesta.

Toimien tavoitteena on kasvattaa TKI-menojen osuutta BKT:sta kohti valtakunnallista 4 % tavoitetta.

Tavoite 2026

Pohjois-Savon ELY-keskus (Itä-Suomen elinvoimakeskus) edistää erityisesti liiketoimintaekosysteemien luomista Pohjois-Savon omien osaamiskärkien näkökulmasta, jotta alueelta voidaan jatkossa tarjota alueellisiin vahvuuksiin nojaavaa erikoisosaamista sekä kohdentaa huippuosaamista muiden alueiden erikoisosaamisen tueksi. Aktivoimme ja toimimme aktiivisesti näiden ekosysteemien edistämiseksi.

Osallistumme TEM:n sekä Kuopion kaupungin välisiin ekosysteemisopimuksen toimeenpanoon ja seurantaan, ja osaltamme tuemme sopimuksen täytäntöönpanoa mm. rahoittamalla pilotteihin osallistuvien yritysten kehittämishankkeita. Osallistumme MAL-sopimuksen toteuttamiseen.

Panostamme seuraaviin älykkään erikoistumisen liiketoimintaekosysteemeihin:

- terveys ja hyvinvointi, hyvinvointiteknologia
- kone- ja energiateknologia, konevalmistus
- puunjalostus
- elintarviketuotanto
- matkailu
- vesiosaaminen

Tavoitteena on lisätä yritysten vientiä ja vientipotentiaalia. Seurantamittarina on näiden toimialojen vientitilastot, joita seurataan yhdessä maakunnan liiton kanssa.

Toimimme esimerkiksi rohkeiden innovatiivisten kehityshankkeiden edistämiseksi ja toteuttamiseksi ja tuemme yritysten henkilöstön monimuotoistumista ja kansainvälistymistä. Pyrimme mahdollistamaan nykyistä laajempaa ja kansainvälisempää TKI-toimintaa luomalla edellytyksiä kansainvälisten tutkijoiden ja opiskelijoiden osallisuudelle.

Tavoitteena yritysrahoituksen maksimaalinen hyödyntäminen yritysten kehittämistoimenpiteissä.

Toimimme yhteistyössä Pohjois-Savon liiton kanssa kehittämissympäristöjen ja liiketoimintaekosysteemien rakentamisessa.

Olemme kehittämässä alueen veturiyritysten sekä alihankintaverkoston välistä vuoropuhelua kehittämiseen (erityisesti vastuullisuus ja puhdas siirtymä) liittyen, ja tuemme yritysten kehittämistoimenpiteitä ja investointeja palvelujen ja rahoituksen keinoin.

Tiivistämme yhteistyötä rakennerahastoyksikön sekä Pohjois-Savon liiton kanssa yritysten TKI-verkostoyhteistyötä koskevan hanketyön kehittämiseksi ja aktivoimiseksi. Maakunnan yrityspalvelu- ja TKI-toimijoiden (oppilaitokset, kehittämissyhtiöt, tutkimuslaitokset) kanssa järjestämme yhdessä tapahtumia ja aktivoimme yrityksiä puhtaan siirtymän edistämiseen ja TKI-toiminnan kehittämiseen. Tavoitteena on lisätä elinkeinoelämäverkottuneen tutkimustoiminnan rahoitusta edellisestä vuodesta.

Toimien tavoitteena on kasvattaa TKI-menojen osuutta BKT:sta kohti valtakunnallista 4 % tavoitetta.

Tavoite 2027

Pohjois-Savon ELY-keskus (Itä-Suomen elinvoimakeskus) edistää erityisesti liiketoimintaekosysteemien luomista Pohjois-Savon omien osaamiskärkien näkökulmasta, jotta alueelta voidaan jatkossa tarjota alueellisiin vahvuuksiin nojaavaa erikoisosaamista sekä kohdentaa huippuosaamista muiden alueiden erikoisosaamisen tueksi. Aktivoimme ja toimimme aktiivisesti näiden ekosysteemien edistämiseksi.

Osallistumme TEM:n sekä Kuopion kaupungin välisiin ekosysteemisopimuksen toimeenpanoon ja seurantaan, ja osaltamme tuemme sopimuksen täytäntöönpanoa mm. rahoittamalla pilotteihin osallistuvien yritysten kehittämishankkeita. Osallistumme MAL-sopimuksen toteuttamiseen.

Panostamme seuraaviin älykkään erikoistumisen liiketoimintaekosysteemeihin:

- terveys ja hyvinvointi, hyvinvointiteknologia
- kone- ja energiateknologia, konevalmistus
- puunjalostus
- elintarviketuotanto
- matkailu
- vesiosaaminen

Tavoitteena on lisätä yritysten vientiä ja vientipotentiaalia. Seurantamittarina on näiden toimialojen vientitilastot, joita seurataan yhdessä maakunnan liiton kanssa.

Toimimme esimerkiksi rohkeiden innovatiivisten kehityshankkeiden edistämiseksi ja toteuttamiseksi ja tuemme yritysten henkilöstön monimuotoistumista ja kansainvälistymistä. Pyrimme mahdollistamaan nykyistä laajempaa ja kansainvälisempää TKI-toimintaa luomalla edellytyksiä kansainvälisten tutkijoiden

ja opiskelijoiden osallisuudelle.

Tavoitteena yritysrahoituksen maksimaalinen hyödyntäminen yritysten kehittämistoimenpiteissä. Toimimme yhteistyössä Pohjois-Savon liiton kanssa kehittämissympäristöjen ja liiketoimintaekosysteemien rakentamisessa.

Olemme kehittämässä alueen veturiyritysten sekä alihankintaverkostojen välistä vuoropuhelua kehittämiseen (erityisesti vastuullisuus ja puhdas siirtymä) liittyen, ja tuemme yritysten kehittämistoimenpiteitä ja investointeja palvelujen ja rahoituksen keinoin.

Tiivistämme yhteistyötä rakennerahastoyksikön sekä Pohjois-Savon liiton kanssa yritysten TKI-verkostoyhteistyötä koskevan hanketyön kehittämiseksi. Maakunnan yrityspalvelu- ja TKI-toimijoiden (oppilaitokset, kehittämissyhtiöt, tutkimuslaitokset) kanssa järjestämme yhdessä tapahtumia ja aktivoimme yrityksiä puhtaan siirtymän edistämiseen ja TKI-toiminnan kehittämiseen. Tavoitteena on lisätä elinkeinoelämäverkottuneen tutkimustoiminnan rahoitusta edellisestä vuodesta.

Toimien tavoitteena on kasvattaa TKI-menojen osuutta BKT:sta kohti valtakunnallista 4 % tavoitetta.

T&K-toimiin aktivoitujen ja ohjattujen yritysten määrä on kasvanut

Mittayksikkö	kpl				
	Tot 2023	Tav 2025	Tav 2026	Tav 2027	Tav 2028
		45	50	60	

Nouseva sekä talouden uudistumista, työllisyyttä ja hyvinvointia edistävä väestön koulutus- ja osaamistaso

Alueella ylläpidetään kokonaiskuvaa alueen työvoima- ja osaamistarpeista sekä jatkuvan oppimisen ja elinikäisen ohjauksen, ml. Ohjaamojen, palveluista sekä niiden toimivuudesta verkostoyhteistyössä alueellisesti ja valtakunnallisesti

Tavoite 2025 Pohjois-Savon ELY-keskus vastaa alueensa lyhyen aikavälin työvoima- ja koulutustarpeen ennakkoinnista ja analysoinnista sekä koulutuksen ja työmarkkinoiden kohtaamisen ennakkoinnista. Pohjois-Savon ELY-keskus laatii Pohjois-Savon osalta alueelliset kehitysnäkömät julkaisun kaksi kertaa vuodessa, sekä toteuttaa syksyllä Työvoimabarometrin. Näiden lisäksi ylläpidetään kokonaiskuvaa alueen työvoima- ja osaamistarpeista sekä kehitämme työvoima- ja osaamistarpeita koskevan tiedon hyödyntämistä ja sen jakelukanavia. Osallistutaan ELY-keskuksen tehtävän osalta alueellisen ennakkointitiedon tuottamiseen. Vahvistetaan ennakkointitiedon jakamista sekä hyödyntämismahdollisuuksia alueen elinkeinoelämän, koulutusorganisaatioiden ja muiden toimijoiden keskuudessa. Tiivistetään ennakkointiyhteistyötä korkeakoulujen ja toisen asteen ammatillisten oppilaitosten kanssa.

Osallistutaan aktiivisesti Pohjois-Savon Jatkuvan oppimisen ja elinikäisen ohjauksen verkostotoimintaan. Pohjois-Savon ELY-keskus asettaa jatkokaudelle koordinaatiorhman, joka muodostaa yhteisen näkemyksen jatkuvan oppimisen ja elinikäisen ohjauksen kehittämistavoitteista ja -toimista alueella. Olemme aktiivinen toimija valtakunnallisessa Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen (Jotpa) ja ELY-keskusten yhteistyössä. Osallistumme aktiivisesti valtakunnalliseen Jatkuvan oppimisen koordinaattoriverkoston toimintaan. Olemme mukana valtakunnallisen Elinikäisen ohjauksen verkostoyhteistyön kehittämisessä, mm. ELO-LIV -tilaisuuksissa.

Tavoite 2026 Pohjois-Savon ELY-keskus (Itä-Suomen elinvoimakeskus) vastaa alueensa lyhyen aikavälin työvoima- ja koulutustarpeen ennakkoinnista ja analysoinnista sekä koulutuksen ja työmarkkinoiden kohtaamisen ennakkoinnista. Laaditaan Pohjois-Savon osalta alueelliset kehitysnäkömät julkaisun kaksi kertaa vuodessa, sekä toteutetaan syksyllä Työvoimabarometrin tiedonkeruu ja raportointi. Näiden lisäksi ylläpidetään kokonaiskuvaa alueen työvoima- ja osaamistarpeista sekä kehitämme työvoima- ja osaamistarpeita koskevan tiedon hyödyntämistä ja sen jakelukanavia. Osallistutaan ELY-keskusten (Elinvoimakeskusten) tehtävän osalta alueellisen ennakkointitiedon tuottamiseen. Vahvistetaan ennakkointitiedon jakamista sekä hyödyntämismahdollisuuksia alueen elinkeinoelämän, koulutusorganisaatioiden ja muiden toimijoiden keskuudessa. Tiivistetään ennakkointiyhteistyötä korkeakoulujen ja toisen asteen ammatillisten oppilaitosten kanssa.

Osallistutaan aktiivisesti Pohjois-Savon / Itä-Suomen Jatkuvan oppimisen ja elinikäisen ohjauksen verkostotoimintaan. ELY-keskuksen asettama koordinaatiorhman jatkaa Elinvoimakeskuksessa tarkoituksenmukaisella toiminta-alueella, joka yhteensovittaa jatkuvan oppimisen ja elinikäisen ohjauksen kehittämistavoitteet ja -toimet muuttuneeseen toimintaympäristöön. Jatkamme aktiivisena toimijana valtakunnallisessa Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen (Jotpa) ja ELY-

keskusten (Elinvoimakeskusten) yhteistyössä. Valtakunnallisessa Jatkuvan oppimisen koordinaattoriverkostossa toimintaa jatketaan. Olemme mukana valtakunnallisen Elinikäisen ohjauksen verkostoyhteistyön kehittämisessä siihen tarkoitetuilla foorumeilla.

Tavoite 2027 Pohjois-Savon ELY-keskus (Itä-Suomen elinvoimakeskus) vastaa alueensa lyhyen aikavälin työvoima- ja koulutustarpeen ennakoinnista ja analysoinnista sekä koulutuksen ja työmarkkinoiden kohtaamisen ennakoinnista. Laaditaan Pohjois-Savon osalta alueelliset kehitysnäkymät julkaisun kaksi kertaa vuodessa, sekä toteutetaan syksyllä Työvoimabarometrin tiedonkeruu ja raportointi. Näiden lisäksi ylläpidetään kokonaiskuvaan alueen työvoima- ja osaamistarpeista sekä kehitämme työvoima- ja osaamistarpeita koskevan tiedon hyödyntämistä ja sen jakelukanavia. Osallistutaan Elinvoimakeskuksen tehtävän osalta alueellisen ennakoitintiedon tuottamiseen. Vahvistetaan ennakoitintiedon jakamista sekä hyödyntämismahdollisuuksia alueen elinkeinoelämän, koulutusorganisaatioiden ja muiden toimijoiden keskuudessa. Jatketaan aiempina vuosina kehitettyä ennakoitinyhteistyötä korkeakoulujen ja toisen asteen ammatillisten oppilaitosten kanssa.

Osallistutaan aktiivisesti Pohjois-Savon / Itä-Suomen Jatkuvan oppimisen ja elinikäisen ohjauksen verkostotoimintaan. ELY-keskuksen asettama koordinaatioryhmä jatkaa Elinvoimakeskuksessa tarkoituksenmukaisella toiminta-alueella, joka yhteensovittaa jatkuvan oppimisen ja elinikäisen ohjauksen kehittämistavoitteet ja -toimet muuttuneeseen toimintaympäristöön. Jatkamme aktiivisena toimijana valtakunnallisessa Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen (Jotpa) ja ELY-keskusten (Elinvoimakeskusten) yhteistyössä. Valtakunnallisessa Jatkuvan oppimisen koordinaattoriverkostossa toimintaa jatketaan. Olemme mukana valtakunnallisen Elinikäisen ohjauksen verkostoyhteistyön kehittämisessä siihen tarkoitetuilla foorumeilla.

Saavutettavat ja hyvin saatavilla olevat palvelut

ELY-keskukset ovat edistäneet parempien tietoliikenneyhteyksien saatavuutta

Mittayksikkö	kpl				
	Tot 2023	Tav 2025	Tav 2026	Tav 2027	Tav 2028
		2	2	2	

Kuntien työvoimapalveluita hyvin tukeva valtion aluehallinto

Alueelliset yhteistyö- ja seurantakeskustelut tukevat työllisyysalueiden toimintaa sujuvassa yhteistyössä

Tavoite 2025	Toimintamallin toimivuutta on testattu vuoden 2025 aluekeskustelujen järjestämisessä. Tämän pohjalta havaitut jatkokehittämistarpeet on otettu tarkasteluun mallin jatkokehitystyössä.
	Alueelliset keskustelut järjestetään yhteistyössä työllisyysalueiden kanssa ja Pohjois-Savon ELY-keskus tukee toiminnallaan työllisyysalueiden tavoitteiden toteutumista sekä alueen työvoiman ja yritysten osaajatarpeiden tehokasta kohtaantoa. Seurantakeskusteluiden onnistumista arvioidaan analyttisesti ja työllisyysalueilta kysytään palautteet tilaisuuksista. Tämän pohjalta havaitut jatkokehittämistarpeet otetaan tarkasteluun mallin jatkokehitystyössä.
Tavoite 2026	Alueelliset keskustelut järjestetään yhteistyössä työllisyysalueiden kanssa ja Pohjois-Savon ELY-keskus (Itä-Suomen elinvoimakeskus) tukee toiminnallaan työllisyysalueiden tavoitteiden toteutumista sekä alueen työvoiman ja yritysten osaajatarpeiden tehokasta kohtaantoa. Seurantakeskusteluiden onnistumista arvioidaan analyttisesti ja työllisyysalueilta kysytään palautteet tilaisuuksista. Tämän pohjalta havaitut jatkokehittämistarpeet otetaan tarkasteluun mallin jatkokehitystyössä.
Tavoite 2027	Alueelliset keskustelut järjestetään yhteistyössä työllisyysalueiden kanssa ja Pohjois-Savon ELY-keskus (Itä-Suomen elinvoimakeskus) tukee toiminnallaan työllisyysalueiden tavoitteiden toteutumista sekä alueen työvoiman ja yritysten osaajatarpeiden tehokasta kohtaantoa. Seurantakeskusteluiden onnistumista arvioidaan analyttisesti ja työllisyysalueilta kysytään palautteet tilaisuuksista. Tämän pohjalta havaitut jatkokehittämistarpeet otetaan tarkasteluun mallin jatkokehitystyössä.

Kokonaiskestävä, kilpailukykyinen ja häiriöitä sietävä ruokajärjestelmä

Maatilat hyödyntävät CAP-työkaluja toimintansa uudistamiseksi

Mittayksikkö	%				
	Tot 2023	Tav 2025	Tav 2026	Tav 2027	Tav 2028
		4,1	4,6	4,7	

Kestävää kasvua ja saavutettavuutta tukeva liikennejärjestelmä

Väylänpidon toimenpiteet on kohdistettu asiakastarpeiden ja vaikuttavuuden perusteella. Alemman tieverkon käytettävyys turvataan ja kuntoa on parannettu yksittäisillä kriittisimmillä osuuksilla

Tavoite 2025	Tunnettaisiin asiakkaidemme ja sidosryhmiemme tarpeet, keräämme aktiivisesti palautetta ja hyödynnämme sitä laajasti väylänpidossa. ELY-keskuksen tienpidon prosessit tukevat tehokasta ja vaikuttavaa tienpitoa. Päätieverkon palvelutaso on hyvä ja alemmalla tieverkolla palvelutaso sovitetaan tien liikenteelliseen merkitykseen huomioiden elinkeinoelämän ja muiden asiakasryhmien tarpeet. Päivittäisellä hoidolla ja korjauksilla varmistetaan saavutettavuus ja tieverkon liikennöitävyys. Toimenpiteet kohdistetaan Väyläviraston toimintalinjojen mukaisesti, alemmalla tieverkolla korjaustoimenpiteet ovat pääasiassa yksittäisiä korjauksia.
Tavoite 2026	Tunnettaisiin asiakkaidemme ja sidosryhmiemme tarpeet, keräämme aktiivisesti palautetta ja hyödynnämme sitä laajasti väylänpidossa. ELY-keskuksen (Elinvoimakatuksen) tienpidon prosessit tukevat tehokasta ja vaikuttavaa tienpitoa. Päätieverkon palvelutaso on hyvä ja alemmalla tieverkolla palvelutaso sovitetaan tien liikenteelliseen merkitykseen huomioiden elinkeinoelämän ja muiden asiakasryhmien tarpeet. Päivittäisellä hoidolla ja korjauksilla varmistetaan saavutettavuus ja tieverkon liikennöitävyys. Toimenpiteet kohdistetaan Väyläviraston toimintalinjojen mukaisesti, alemmalla tieverkolla korjaustoimenpiteet ovat pääasiassa yksittäisiä korjauksia.
Tavoite 2027	Tunnettaisiin asiakkaidemme ja sidosryhmiemme tarpeet, keräämme aktiivisesti palautetta ja hyödynnämme sitä laajasti väylänpidossa. ELY-keskuksen (Elinvoimakatuksen) tienpidon prosessit tukevat tehokasta ja vaikuttavaa tienpitoa. Päätieverkon palvelutaso on hyvä ja alemmalla tieverkolla palvelutaso sovitetaan tien liikenteelliseen merkitykseen huomioiden elinkeinoelämän ja muiden asiakasryhmien tarpeet. Päivittäisellä hoidolla ja korjauksilla varmistetaan saavutettavuus ja tieverkon liikennöitävyys. Toimenpiteet kohdistetaan Väyläviraston toimintalinjojen mukaisesti, alemmalla tieverkolla korjaustoimenpiteet ovat pääasiassa yksittäisiä korjauksia.

Tienkäyttäjien tyytyväisyys maanteiden kuntoon kesäkaudella on kasvanut

Mittayksikkö	Asteikko 1–5				
	Tot 2023	Tav 2025	Tav 2026	Tav 2027	Tav 2028
		3	3	3	

Tienkäyttäjien tyytyväisyys maanteiden kuntoon talvikaudella on kasvanut

Mittayksikkö	Asteikko 1–5				
	Tot 2023	Tav 2025	Tav 2026	Tav 2027	Tav 2028
		2,9	3	3	

Toteutamme kestävää ja puhdasta siirtymää

Talouden rakennemuutosta ja kasvua sekä luonnonvarojen kestävää käyttöä tukeva puhdas siirtymä

Yritystoiminnan tukeminen puhtaaseen siirtymään: puhtaan siirtymän investointien määrä on kasvanut

Tavoite 2025	Vauhditamme puhtaan siirtymän toteutumista poikkileikkaavasti Pohjois-Savon ELY-keskuksen vastuualueiden kesken, tiiviissä yhteistyössä kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa. Lisäämme yritysten tietoisuutta puhtaan siirtymän rahoitusmahdollisuuksista. Tuomme puhtaan siirtymän mahdollisuudet esiin valvontatyössä esim. markkinoimalla tarjolla olevia puhdasta siirtymää edistäviä palveluita, kuten rahoitus- ja energianeuvontaa, materiaalikatselmuksia jne. Jatkamme puhtaan
--------------	---

	siirtymän tehtävien koordinoitua Itä-Suomen alueella. Seuraamme puhtaan siirtymän hankkeiden sekä YVA-menettelyiden määrää. Sidosryhmien tyytyväisyyttä seuraamme palautekyselyiden avulla
Tavoite 2026	Vauhditamme puhtaan siirtymän toteutumista tiiviissä yhteistyössä kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa. Lisäämme yritysten tietoisuutta puhtaan siirtymän rahoitusmahdollisuuksista. Tuomme puhtaan siirtymän mahdollisuudet esiin valvontatyössä esim. markkinoimalla tarjolla olevia puhdasta siirtymää edistäviä palveluita, kuten rahoitus- ja energianeuvontaa, materiaalikatselmuksia jne. Jatkamme puhtaan siirtymän tehtävien koordinoitua Itä-Suomen alueella. Seuraamme puhtaan siirtymän hankkeiden sekä YVA-menettelyiden määrää. Sidosryhmien tyytyväisyyttä seuraamme palautekyselyiden avulla.
Tavoite 2027	Vauhditamme puhtaan siirtymän toteutumista tiiviissä yhteistyössä kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa. Lisäämme yritysten tietoisuutta puhtaan siirtymän rahoitusmahdollisuuksista. Tuomme puhtaan siirtymän mahdollisuudet esiin valvontatyössä esim. markkinoimalla tarjolla olevia puhdasta siirtymää edistäviä palveluita, kuten rahoitus- ja energianeuvontaa, materiaalikatselmuksia jne. Jatkamme puhtaan siirtymän tehtävien koordinoitua Itä-Suomen alueella. Seuraamme puhtaan siirtymän hankkeiden sekä YVA-menettelyiden määrää. Sidosryhmien tyytyväisyyttä seuraamme palautekyselyiden avulla.

Puhtaan siirtymän edistymistä seurataan puhtaan energian YVA-prosessien määrän avulla

Mittayksikkö	kpl					
	Tot 2023	Tot 2024	Tav 2025	Tav 2026	Tav 2027	Tav 2028
			20	18	18	

Puhtaan siirtymän hankkeita on edistetty ennakkollisuuden ja viranomaisyhteistyön kautta

Tavoite 2025	Edistämme puhtaan siirtymän hankkeiden etenemistä ennakoiden ja yhteistyössä eri viranomaistahojen sekä sidosryhmien kanssa. Puhtaan siirtymän hankkeiden viranomaismenettelyiden sujuvoittamiseksi ja yhteistyön lisäämiseksi vahvistamme neuvontaa ja hyödynnämme ennakkoneuvotteluita. Seuraamme puhtaan siirtymän hankkeiden viranomaismenettelyihin liittyvien ennakkoneuvotteluiden määrää.
Tavoite 2026	Edistämme puhtaan siirtymän hankkeiden etenemistä ennakoiden ja yhteistyössä muiden viranomaistahojen sekä sidosryhmien kanssa. Puhtaan siirtymän hankkeiden viranomaismenettelyiden sujuvoittamiseksi ja yhteistyön lisäämiseksi vahvistamme neuvontaa ja hyödynnämme ennakkoneuvotteluita. Seuraamme puhtaan siirtymän hankkeiden viranomaismenettelyihin liittyvien ennakkoneuvotteluiden määrää.
Tavoite 2027	Edistämme puhtaan siirtymän hankkeiden etenemistä ennakoiden ja yhteistyössä muiden viranomaistahojen sekä sidosryhmien kanssa. Puhtaan siirtymän hankkeiden viranomaismenettelyiden sujuvoittamiseksi ja yhteistyön lisäämiseksi vahvistamme neuvontaa ja hyödynnämme ennakkoneuvotteluita. Seuraamme puhtaan siirtymän hankkeiden viranomaismenettelyihin liittyvien ennakkoneuvotteluiden määrää.

Puhtaan siirtymän edistymistä seurataan ennakkoneuvotteluiden määrän avulla

Mittayksikkö	kpl					
	Tot 2023	Tot 2024	Tav 2025	Tav 2026	Tav 2027	Tav 2028
			5	5	5	

Hiilinegatiivisuutta ja luontokadon pysäyttämistä kohti eteneminen

Ilmastotyön vaikuttavuus alueella kasvaa

Tavoite 2025	Pohjois-Savon ELY-keskus jatkaa HIPOVA-hankkeen toteutusta vuoden 2025 aikana. Hankkeessa toteutetaan myös Pohjois-Savon ilmastotiekartan toimeenpanoon ja seurantaan ja ilmastoviestintään liittyviä toimenpiteitä vuosittain. Viestinnän vaikuttavuutta seurataan vuosittain. Pohjois-Savon ELY-keskus on aloittanut hankkeessa alueellisen ilmastomuutokseen sopeutumissuunnitelman laadinnan ja koordinoinnin vuoden 2025 aikana. Hankkeessa vahvistetaan myös alueen sopeutumista ilmastomuutokseen hankkimalla sopeutumisen kokeiluja ja markkinoimalla niitä. Hankkeessa jatketaan yritysten ympäristövastuullisuuden kehittämistä alueella yhdessä sidosryhmien kanssa. Pohjois-Savon ELY-keskus koordinoi myös alueellisen ilmasto-, kiertotalous- ja biotalousryhmän sekä alueellisen ilmastoverkoston toimintaa. Kehitetään sisäistä ilmasto- ja kiertotaloustyötä sekä seurataan sen vaikuttavuutta. Jatketaan Pohjois-
--------------	--

Savon ELY-keskuksen ilmasto- ja kiertotalousryhmän toimintaa, hyödyntäen ryhmää yhteisten ilmasto- ja kiertotaloustoimenpiteiden toimeenpanossa ja seurannassa sekä ilmastoviestinnässä. Osallistutaan aktiivisesti ELY-keskusten ilmastoverkoston toimintaan ja kehitetään alueellista ilmastotyötä valtakunnallisten sidosryhmien kanssa. Järjestetään Pohjois-Savon ilmastoverkoston tilaisuuksia sekä osallistutaan Itä-Suomen ilmastokonferenssin järjestämiseen. Vahvistetaan alueellisen ilmastotiedon saatavuutta julkaisemalla kaksi Pohjois-Savon ilmastokatsausta vuoden 2025 aikana, sisällyttäen katsaukseen ilmastopäästöjen ja vihreän siirtymän hankkeiden tilannekatsaukset.

Alueidenkäytön ratkaisulla on suuri merkitys ilmastotyöhön pitkällä tähtäimellä, olipa kyse tulvista tai yhdyskuntarakenteen eheydestä. Vihreän siirtymän edistämistä ja kuntien neuvontatyötä jatketaan alueidenkäytössä. Edistetään ilmastovaikutusten arvioinnin kehittämistä yhteistyössä kuntien, hanketoimijoiden ja ELY-keskuksen ilmastoverkoston kanssa. Vesistöjen säännöstelyä hoidetaan ja kehitetään muuttuvien ilmasto-olosuhteiden vaatimusten mukaisesti. Vesistöhankeissa pyritään toteuttamaan toimenpiteitä, jotka sopeuttavat toimintaan muuttuviin ilmasto-olosuhteisiin.

Tavoite 2026 Pohjois-Savon ELY-keskus (Itä-Suomen elinvoimakeskus) jatkaa HIPOVA-hankkeen toteutusta vuoden 2026 aikana. Hankkeessa toteutetaan myös Pohjois-Savon ilmastotiekartan toimeenpanoon ja seurantaan ja ilmastoviestintään liittyviä toimenpiteitä vuosittain. Viestinnän vaikuttavuutta seurataan vuosittain. Pohjois-Savon ELY-keskus (Itä-Suomen elinvoimakeskus) koordinoi myös alueellisen ilmasto-, kiertotalous- ja biotalousryhmän sekä alueellisen ilmastoverkoston toimintaa. Hankkeessa viimeistellään alueellinen ilmastomuutokseen sopeutumissuunnitelma viimeistään vuoden 2026 aikana. Hankkeessa jatketaan myös alueen sopeutumista ilmastomuutokseen hankkimalla sopeutumisen kokeiluja ja markkinoimalla niitä. Vuoden 2026 aikana jatketaan yritysten ympäristövastuullisuuden kehittämistä alueella yhdessä sidosryhmien kanssa ja kootaan tilannekuva vastuullisuustyöstä.

Järjestetään Pohjois-Savon ilmastoverkoston tilaisuuksia sekä osallistutaan Itä-Suomen ilmastokonferenssin järjestämiseen. Vahvistetaan alueellisen ilmastotiedon saatavuutta julkaisemalla kaksi Pohjois-Savon ilmastokatsausta vuoden 2026 aikana, sisällyttäen katsaukseen ilmastopäästöjen ja vihreän siirtymän hankkeiden tilannekatsaukset.

Kehitetään sisäistä ilmasto- ja kiertotaloustyötä sekä seurataan sen vaikuttavuutta. Jatketaan ELY-keskuksen (elinvoimakeskusten) ilmasto- ja kiertotalousryhmän toimintaa, hyödyntäen ryhmää yhteisten ilmasto- ja kiertotaloustoimenpiteiden toimeenpanossa ja seurannassa sekä ilmastoviestinnässä. Osallistutaan aktiivisesti ELY-keskusten (elinvoimakeskusten) ilmastoverkoston toimintaan ja kehitetään alueellista ilmastotyötä valtakunnallisten sidosryhmien kanssa. Alueidenkäytön ratkaisulla on suuri merkitys ilmastotyöhön pitkällä tähtäimellä, olipa kyse tulvista tai yhdyskuntarakenteen eheydestä. Vihreän siirtymän edistämistä ja kuntien neuvontatyötä jatketaan alueidenkäytössä. Edistetään ilmastovaikutusten arvioinnin kehittämistä yhteistyössä kuntien, hanketoimijoiden ja ELY-keskuksen (elinvoimakeskusten) ilmastoverkoston kanssa.

Tavoite 2027 Kehitetään sisäistä ilmasto- ja kiertotaloustyötä sekä seurataan sen vaikuttavuutta. Osallistutaan aktiivisesti kansallisten ilmastoverkoston toimintaan ja kehitetään alueellista ilmastotyötä valtakunnallisten sidosryhmien kanssa.

Järjestetään Pohjois-Savon ilmastoverkoston tilaisuuksia sekä osallistutaan Itä-Suomen ilmastokonferenssin järjestämiseen. Jatketaan ELY-keskuksen (elinvoimakeskusten) ilmasto- ja kiertotalousryhmän toimintaa, hyödyntäen ryhmää yhteisten ilmasto- ja kiertotaloustoimenpiteiden toimeenpanossa ja seurannassa sekä ilmastoviestinnässä. Vahvistetaan alueellisen ilmastotiedon saatavuutta julkaisemalla 2–3 Pohjois-Savon ilmastokatsausta vuoden 2027 aikana, sisällyttäen katsaukseen ilmastopäästöjen ja vihreän siirtymän hankkeiden tilannekatsaukset.

Alueidenkäytön ratkaisulla on suuri merkitys ilmastotyöhön pitkällä tähtäimellä, olipa kyse tulvista tai yhdyskuntarakenteen eheydestä. Vihreän siirtymän edistämistä ja kuntien neuvontatyötä jatketaan alueidenkäytössä. Edistetään ilmastovaikutusten arvioinnin kehittämistä yhteistyössä kuntien, hanketoimijoiden ja ELY-keskuksen (elinvoimakeskusten) ilmastoverkoston kanssa.

ELY-keskukset vauhdittavat kiertotaloutta alueella

Tavoite 2025 Painopistearihe: Kiertotalousviestintä ja osaamisen kehittäminen

Pohjois-Savon ELY-keskus koordinoi Itä-Suomen alueellista jätehuollon yhteistyöryhmän toimintaa ja jatkaa valtakunnallisen jätesuunnitelman tavoitteiden ja toimenpiteiden toteuttamista ja seurantaa alueellaan tukien ja ohjaten jäsenistöä ja laajemmin alueensa kuntia.

Jatketaan Pohjois-Savon ilmasto-, kiertotalous- ja biotalousryhmän koordinoitua ja kiertotalouspotentiaaliselvityksen jatkotoimenpiteiden toteutusta. Pohjois-Savon ELY-keskus kokoaa kiertotaloustietoa alueelta osoitteeseen hiilineutraalipohjoissavo.fi ja seuraa kiertotalouden toimenpiteiden toteutusta osana alueellisen ilmastotiekartan seurantaa.

Tavoite 2026	Painopistearihe: Kiertotaloustoimenpiteiden seuranta Pohjois-Savon ELY-keskus (Itä-Suomen elinvoimakeskus) koordinoi Itä-Suomen alueellista jätehuollon yhteistyöryhmän toimintaa ja jatkaa valtakunnallisen jätesuunnitelman tavoitteiden ja toimenpiteiden toteuttamista ja seurantaa alueellaan tukien ja ohjaten jäsenistöä ja laajemmin alueensa kuntia. Jatketaan Pohjois-Savon ilmasto-, kiertotalous- ja biotalousryhmän koordinoitua ja kiertotalouspotentiaaliselvityksen jatkotoimenpiteiden toteutusta. Pohjois-Savon ELY-keskus (Itä-Suomen elinvoimakeskus) kokoaa kiertotaloustietoa alueelta osoitteeseen hiilineutraalipohjoissavo.fi ja seuraa kiertotalouden toimenpiteiden toteutusta osana alueellisen ilmastotietokartan seurantaa.
Tavoite 2027	Painopistearihe: Kiertotalouden vaikuttavuus Pohjois-Savon ELY-keskus (Itä-Suomen elinvoimakeskus) koordinoi Itä-Suomen alueellista jätehuollon yhteistyöryhmän toimintaa ja jatkaa valtakunnallisen jätesuunnitelman tavoitteiden ja toimenpiteiden toteuttamista ja seurantaa alueellaan tukien ja ohjaten jäsenistöä ja laajemmin alueensa kuntia. Jatketaan Pohjois-Savon ilmasto-, kiertotalous- ja biotalousryhmän koordinoitua ja kiertotalouspotentiaaliselvityksen jatkotoimenpiteiden toteutusta. Pohjois-Savon ELY-keskus (Itä-Suomen elinvoimakeskus) kokoaa kiertotaloustietoa alueelta ja seuraa kiertotalouden toimenpiteiden toteutusta osana alueellisen ilmastotietokartan seurantaa. Suunnitellaan jatkotoimenpiteitä kiertotalouden vahvistamiseksi.

Luonnon monimuotoisuutta vaalitaan ja vahvistetaan

Mittayksikkö	ha				
	Tot 2023	Tav 2025	Tav 2026	Tav 2027	Tav 2028
		≥ 700	≥ 730	≥ 730	

Luontotyyppejä ja lajisuojelua on edistetty

Tavoite 2025	Toteutetaan vuonna 2024 alkanutta Priodiversity LIFE-luontohanketta. Maakunnallisen LUMO-ohjelman 1. versio valmistuu vuoden 2025 loppuun mennessä. Aloitetaan kokonaisvaltainen luonnonhoito ja ennallistaminen yhdessä hankekumppaneiden kanssa ensimmäisellä monimuotoisuuskeskittymällä. Luontotyyppien inventointeja jatketaan eri luontotyyppiryhmissä, serpentiinikallioiden osuus valmistuu, tehdään ensimmäiset rajauspäätökset. Perinnebiotooppien, lähteiden, hiekkarantojen, soiden, metsien, purojen ja lintuvesien ennallistamista ja kunnostusta tehdään erillisrahoituksella. Soiden ja lettojen ennallistamista jatketaan. Soidensuojelutäydennysohjelman STE:n toteutusta jatketaan valtakunnallisen tavoitteen edellyttämällä laajuudella. Hoitomäärät Helmi-kohteille v. 2025 on arvioitu seuraavanlaisiksi: Perinnebiotoopit 4–5 kpl, purot 4 kpl, suot 5 kpl, metsät 10 kpl ja lintuvetä 5 kpl. Lisäksi jatketaan jo aloitettuja hoitotoimia; 3 paahdeympäristön, 7 perinnebiotoopin ja 5 lintuvetä kunnostuskohteilla. Lajistoinventointeja tilataan 3 kpl. Uhanalaisten lajien esiintymispaikkojen hoitotoimia tehdään 5 kohteella. Lajisuojelua edistetään lajistuselvitysten, neuvonnan sekä uuden luonnonsuojelulain ja asetuksen tuoman keinovalikoiman kautta. Luontotyyppi-inventointeja jatketaan luonnonsuojelulain mukaisilla luontotyypeillä. Luontoarvojen säilyttämistä ja suojelua edistetään kaikilla kaavatasoilla. Varaudutaan biodiversiteettistrategian ja ennallistamisasetuksen edellyttämiin toimenpiteisiin. Hoitomäärät Helmi-kohteille arvioidaan tarkemmin saadun rahoituksen mukaan. Luonnonsuojelualueita toteutetaan seuraavasti: Ohjelmat 100 ha, METSO 300 ha, Helmi 300 ha.
Tavoite 2026	Luontotyyppien inventointeja jatketaan mahdollisuuksien mukaan eri luontotyyppiryhmissä. Perinnebiotooppien, lähteiden, hiekkarantojen, soiden, metsien, purojen ja lintuvesien ennallistamista ja kunnostusta tehdään erillisrahoituksella. Soiden ja lettojen ennallistamista jatketaan. STE:n toteutusta jatketaan valtakunnallisen tavoitteen edellyttämällä laajuudella. Lajisuojelua edistetään lajistuselvitysten, neuvonnan sekä uuden luonnonsuojelulain ja asetuksen tuoman keinovalikoiman kautta. Luontotyyppi-inventointeja jatketaan luonnonsuojelulain mukaisilla luontotyypeillä. Luontoarvojen säilyttämistä ja suojelua edistetään kaikilla kaavatasoilla. Varaudutaan biodiversiteettistrategian ja ennallistamisasetuksen edellyttämiin toimenpiteisiin. Toteutetaan vuonna 2024 alkanutta Priodiversity LIFE-luontohanketta. Maakunnallisen LUMO-ohjelman 2. versio valmistelussa. Jatketaan kokonaisvaltaista luonnonhoitoa ja ennallistamista yhdessä hankekumppaneiden kanssa maakunnan monimuotoisuuskeskittymällä.
Tavoite 2027	Osallistutaan ainakin Priodiversity LIFE-luontohankkeeseen ja muihin hankkeisiin saatavissa olevan määrärahan puitteissa. Toteutetaan vuonna 2024 alkanutta Priodiversity LIFE-luontohanketta. Maakunnallisen LUMO-ohjelman 2. versio valmistuu vuoden 2027 loppuun mennessä. Jatketaan

Haitallisten päästöjen väheneminen ja ilmastoriskien hallinta

Vesienhoidon ja merenhoidon toimenpideohjelmat ovat toteutuneet

Tavoite 2025 Jatketään vuosien 2022–2027 vesienhoitokauden toimenpideohjelman toteutusta suuntaamalla kunnostusavustuksia ja asiantuntijoiden työpanosta vesienhoidon painopistealueille. Vuoden 2025 aikana käynnissä arviolta 15 vesistökunnostushanketta ja uusia hankkeita pyritään saamaan vireille hanketoimijoille suunnatun neuvonnan ja asiantuntija-avun tehostamisella. Toteutetaan pinta- ja pohjavesien tilaluokittelu ja painearviointi sekä aloitetaan vesienhoidon toimenpideohjelman laatiminen. Jatketään pinta- ja pohjavesien tilan seurantaa. Ylläpidetään ja kehitetään vesienhoidon yhteistyöryhmän aktiivista toimintaa. Edistetään aktiivisesti erityisesti hajakuormitussektoreiden ravinnekuormituksen hillintää vesitalouden hallinnan sekä kiertotalouden tavoitteet huomioiden. Maataloudessa jatketaan panostamista ympäristöneuvontaan ja mm. ravinnevirtojen tehokkaaseen sekä monitavoitteiseen hyödyntämiseen. Metsätaloudessa jatketaan vuorovaikutteista yhteistyötä vesiensuojelun ja metsäluonnon monimuotoisuuden parantamiseksi. Jatketaan Helmi-elinympäristöohjelman hanketyötä yhdistäen toimet mahdollisuuksien mukaan vesienhoidon tavoitteisiin.

Edistetään muuttuviin ilmasto-olosuhteisiin sopeutuvaa vesientalouden hallintaa vesien käyttöön, tilaan sekä monimuotoisuuteen liittyvät tavoitteet huomioiden. Jatketään ojitus- ja muiden vesistöhankkeiden digitoimista paikkatietoaineistoksi. Valmistellaan itäisen yhteistyöalueen toimintaa aluehallinnon uudistusta varten ja jatketa vesistöaluetason työtä tulvariskien hallitsemiseksi myös kehittämishankkeiden kautta. Kehittämishankkeita toteutetaan mm. Iisalmen ja Joroisvirran reiteillä.

Vesienhoidon toimenpiteiden toteutusaste 70 %

Tavoite 2026 Vesienhoidon suunnittelua sekä vesien tilan seurantaa jatketaan lupa- ja valvontaviraston toimesta ja hankkeiden toteutusta vastaavasti elinvoimakeskuksessa aiempaa laajemmalla itäisellä alueella. Vesienhoitosuunnitelmat ja toimenpideohjelmat 4. vesienhoitokaudella laaditaan sidosryhmäyhteistyössä ja aloitetaan kuuleminen. Toteutuksessa painopisteenä vaikuttavan hanketoiminnan edistäminen, hajakuormituksen päästöjen vähentäminen, luonnon monimuotoisuuden ylläpitäminen ja monitavoitteiden vesivarojen käyttö ja hoito.

Vesienhoidon toimenpiteiden toteutusaste 85 %

Tavoite 2027 Vesienhoidon suunnittelua sekä vesien tilan seurantaa jatketaan lupa- ja valvontaviraston toimesta ja hankkeiden toteutusta vastaavasti elinvoimakeskuksessa aiempaa laajemmalla itäisellä alueella. Vesienhoitosuunnitelmat ja toimenpideohjelmat 4. vesienhoitokaudella viimeistellään valtioneuvoston hyväksyttäväksi. Toteutuksessa painopisteenä yhä vaikuttavan hanketoiminnan edistäminen, hajakuormituksen päästöjen vähentäminen, luonnon monimuotoisuuden ylläpitäminen ja monitavoitteiden vesivarojen käyttö ja hoito.

Vesienhoidon toimenpiteiden toteutusaste 100 %

Ihmisten hyvinvointia, luontosuhdetta sekä sujuvaa ja turvallista arkea tukeva rakennettu ympäristö

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet toteutuvat ja yhdyskuntarakenne on kestävä

Tavoite 2025 Painopistealueina kaavojen edistämässä ovat kaupunkiseutujen yhdyskuntarakenteen eheyttämistä, liikennetarpeen vähentämistä ja palvelurakenteen kehittämistä koskevat kysymykset (erityisesti Kuopio-Siilinjärvi alue), MAL-sopimuksen seuranta, kuntien strateginen suunnittelu, laaja-alainen yleiskaavoitus, yleiskaavoituksen kehittäminen ja vaikutuksiltaan merkittävien alueiden asemakaavoitus. Alueidenkäytön osalta kiinnitetään perinteiseen tapaan erityishuomio merkittävimpiin strategisiin kaavoihin.

20 as ha alueella asuvien osuus oli vuonna 2021 63,3, vuonna 2022 63. Koska luku heilahtelee nykyään vuosittain suunnasta toiseen, pidetään kiinni aikaisempien vuosien tavoitteesta 63,5.

Luonnonsuojelun ja kulttuuriympäristön roolia edistetään edelleen vahvasti kaavoituksessa mm. hallitusohjelman ja kulttuuriperintöstrategian mukaisesti. Kytetään ilmastonmuutoksen hillinnän ja siihen sopeutumisen huomioimista kuntien kaavoitukseen. Osallistutaan saatavien resurssien puitteissa maakunnan tuuli- ja aurinkovoimarakentamisen sekä muun uusiutuvan energian edistämiseen (kaavoitus, vaikutusten arviointi, lupamenettelyt ja muu tuulivoiman- ja aurinkovoiman käyttöä edistävä työ). Osallistutaan valtakunnallisen PIMA-strategian edistämiseen. Hoidetaan MRL:n uudistamiseen (alueidenkäyttölaki, rakentamislaki ym.) liittyvää neuvontaa, koulutusta ja laillisuusvalvontaa.

	Räätälöidään kehittämiskeskusteluja yhteistyössä kuntien kanssa ja otetaan teemoja kuntakohtaisesti esiin esim. kulttuuriympäristöistä, hiilineutraalin Pohjois-Savon tavoitteesta, vesitaloudesta, kuntien ja ELY-keskuksen välisestä verkkoympäristössä tapahtuvasta yhteistyöstä. Kehittämiskeskusteluihin osallistuu ELY-keskuksen asiantuntijoita muiltakin vastuualueilta. DIGI-tavoite: Seurataan valtakunnallisen rakennetun ympäristön tietojärjestelmän kehitystyötä ja edistetään maakunnan kuntien maankäytön suunnittelun ja rakentamisen siirtymistä digitaaliselle pohjalle mm. kehittämiskeskusteluissa ja neuvonnalla.
Tavoite 2026	Painopistealueina kaavojen edistämisessä ovat kaupunkiseutujen yhdyskuntarakenteen eheyttämistä, liikennetarpeen vähentämistä ja palvelurakenteen kehittämistä koskevat kysymykset (erityisesti Kuopio-Siilinjärvi alue), erityisesti MAL-sopimuksen seuranta, kuntien strateginen suunnittelu, laaja-alainen yleiskaavoitus, yleiskaavoituksen kehittäminen ja vaikutuksiltaan merkittävien alueiden asemakaavoitus. Alueidenkäytön osalta kiinnitetään perinteiseen tapaan erityishuomio merkittävimpiin strategiaan kaavoihin. 20 as ha alueella asuvien osuus oli vuonna 2021 63,3, vuonna 2022 63. Koska luku heilahtelee nykyään vuosittain suunnasta toiseen, pidetään kiinni aikaisempien vuosien tavoitteesta 63,5. Muita tavoitteita tarkennetaan, kun saadaan tarkempaa tietoa valtion aluehallinnon uudistuksesta.
Tavoite 2027	Painopistealueina kaavojen edistämisessä ovat kaupunkiseutujen yhdyskuntarakenteen eheyttämistä, liikennetarpeen vähentämistä ja palvelurakenteen kehittämistä koskevat kysymykset (erityisesti Kuopio-Siilinjärvi alue), erityisesti MAL-sopimuksen seuranta, kuntien strateginen suunnittelu, laaja-alainen yleiskaavoitus, yleiskaavoituksen kehittäminen ja vaikutuksiltaan merkittävien alueiden asemakaavoitus. Alueidenkäytön osalta kiinnitetään perinteiseen tapaan erityishuomio merkittävimpiin strategiaan kaavoihin. 20 as / ha alueella asuvien osuuden osalta vuonna 2027 tavoitellaan prosenttia 63,6. Muita tavoitteita tarkennetaan, kunhan saadaan tarkempaa tietoa valtion aluehallintouudistuksesta.

Kaavoitus edistää ilmastokestävyyttä ja puhdasta siirtymää

Tavoite 2025	Tuuli- ja aurinkovoimatehtävät ym. vihreän/puhtaan siirtymän tehtävät jatkuvat nopealla tempolla vuonna 2025, mikä on edellyttänyt lisäresursseja. Osallistutaan maakunnan vihreän/puhtaan siirtymän edistämiseen (kaavoitus, vaikutusten arviointi, lupamenettelyt ja muu vihreän energian käyttöä edistävä työ). Tavoitteena on osallistua aktiivisesti tuulivoimakaavoitukseen. Muina maakunnalle tyypillisinä hanketyyppeinä ovat biokaasulaitokset sekä aurinkovoimalat, joihin myös sisältyy lisääntyvää kaavaohjaustarvetta ja rakentamisen ohjaustarvetta. Osallistutaan hankkeisiin, joissa kehitetään kaavoituksen ja maankäytön ilmastovaikutusten arviointia.
Tavoite 2026	Osallistutaan maakunnan vihreän/puhtaan siirtymän edistämiseen (kaavoitus, vaikutusten arviointi, lupamenettelyt ja muu vihreän energian käyttöä edistävä työ). Tavoitteena on osallistua aktiivisesti tuulivoimakaavoitukseen. Muina maakunnalle tyypillisinä hanketyyppeinä ovat biokaasulaitokset sekä aurinkovoimalat, joihin myös sisältyy lisääntyvää kaavaohjaustarvetta ja rakentamisen ohjaustarvetta. Osallistutaan hankkeisiin, joissa kehitetään kaavoituksen ja maankäytön ilmastovaikutusten arviointia.
Tavoite 2027	Osallistutaan maakunnan vihreän/puhtaan siirtymän edistämiseen (kaavoitus, vaikutusten arviointi, lupamenettelyt ja muu vihreän energian käyttöä edistävä työ). Tavoitteena on osallistua aktiivisesti tuulivoimakaavoitukseen. Muina maakunnalle tyypillisinä hanketyyppeinä ovat biokaasulaitokset sekä aurinkovoimalat, joihin myös sisältyy lisääntyvää kaavaohjaustarvetta ja rakentamisen ohjaustarvetta. Osallistutaan hankkeisiin, joissa kehitetään kaavoituksen ja maankäytön ilmastovaikutusten arviointia.

Edistämme varautumista ja kokonaisturvallisuutta

Vahva poikkihallinnollinen varautuminen ja kokonaisturvallisuuden yhteistoiminta

Turvaamme kriittisten toimintojen jatkuvuuden vastuualueilla normaaliolojen vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa huoltovarmuus huomioiden

Tavoite 2025	Toimintakyvyn varmistamisen ja jatkuvuuden hallinnan prosessit, ml. poikkisektoraalinen yhteistyö, on päivitetty toimiviksi myös aluehallintouudistuksen jälkeisessä ajassa. Eri vastuualueiden toiminnot on yhteensovitettu. Vesitalouden osalta varmistetaan operatiivisten tehtävien hoitaminen kaikissa tilanteissa ja kehitetään yhteistyötä valvottavien laitosten, keskeisten viranomaisten ja Etelä-Savon vesihuoltoerikoistumisen kanssa. Erityinen huomio varautumistyössämme kohdistuu yhteiskunnan toiminnan kannalta kriittisten toimintojen ja alojen suuntaan: näitä ovat esim. tulvariskien hallinta,
--------------	--

	alueellinen tienpito, alkutuotanto ja ympäristöriskien hallintaan liittyvät tehtävät. Valmistaudutaan aluehallinnon uudistukseen ja uusien virastojen tehtävien toteuttamiseen.
Tavoite 2026	Valmiuslain uudistamisen yhteydessä arvioidaan vaikutukset ELY-keskusten (/elinvoimakeskusten) toimintoihin ja sitä kautta virastojen valmiussuunnitelmiin ja poikkeusoloissa tapahtuvan toiminnan osalta. Vesitalouden osalta jatketaan edelleen operatiivisten tehtävien hoitamisen varmistamista kaikissa tilanteissa ja kehitetään yhteistyötä valvottavien laitosten, keskeisten viranomaisten ja Etelä-Savon vesihuoltoerikoistumisen kanssa. Erityinen huomio varautumistyössämme kohdistuu yhteiskunnan toiminnan kannalta kriittisten toimintojen ja alojen suuntaan: näitä ovat esim. tulvariskien hallinta, alueellinen tienpito, alkutuotanto ja ympäristöriskien hallintaan liittyvät tehtävät. Lisäksi varmistetaan uusien organisaatioiden toimivuus valmius- ja varautumistehtävien osalta.
Tavoite 2027	Yhteinen alueellinen sekä kansallinen valmiusharjoittelu, jossa toteutetaan käytännössä eri vastuualueiden kriittisen infrastruktuurin, palveluiden ja toimintojen turvaamista samassa harjoituksessa yhdessä yhteistyökumppanien ja sidosryhmien kanssa. Harjoituskumppanit tarkentuvat harjoituksen teeman varmistuttua, mutta tavoitteena on viraston varautumistyön edistäminen kokonaisturvallisuuden näkökulmasta esim. paikallispuolustusharjoituksissa. Valmius- ja varautumistehtävien osalta varmistetaan operatiivisten tehtävien hoitaminen kaikissa tilanteissa ja kehitetään yhteistyötä valvottavien laitosten, keskeisten viranomaisten kanssa. Erityinen huomio varautumistyössämme kohdistuu yhteiskunnan toiminnan kannalta kriittisten toimintojen ja alojen suuntaan.

Turvaamme hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta

Valvonta on vaikuttavaa ja oikea-aikaista

Normaaliolojen turvallisuutta on kehitetty ja seurattu aktiivisesti

Ympäristövalvonnan valvontasuunnitelmiin sisältyvän YSL:n mukaisen valvontaohjelman toteutuminen

Mittayksikkö	%				
	Tot 2023	Tav 2025	Tav 2026	Tav 2027	Tav 2028
		100	100	100	

Elintarvikeketjun turvallisuus ja vastuullisuus

Mittayksikkö	%				
	Tot 2023	Tav 2025	Tav 2026	Tav 2027	Tav 2028
		90	90	90	

Maatalouden ja elintarviketurvallisuuden valvontasuunnitelmien toteuttaminen täysimääräisesti

Mittayksikkö	%				
	Tot 2023	Tav 2025	Tav 2026	Tav 2027	Tav 2028
		100	100	100	

Henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien määrä maanteillä (kpl)

Mittayksikkö	kpl				
	Tot 2023	Tav 2025	Tav 2026	Tav 2027	Tav 2028
		≤ 173	≤ 168	≤ 164	

Työelämän muutokset huomioiva, laadukas, terveellinen ja turvallinen työelämä

ELY-keskus on kehittänyt aktiivisen tavan toimia työelämän, sen laadun ja tuottavuuden kehittämiseksi alueellisessa ekosysteemissä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa, sekä valtakunnallisesti (TEM-hallinnon työelämän kehittämisverkosto)

Tavoite 2025	ELY-keskus asettaa alueellisen työelämän kehittämisverkoston, jonka tehtävänä on edistää työelämän laadun ja tuottavuuden yhtäaikaista ja kokonaisvaltaista kehittämistä alueella ja alueen työpaikoilla. ELY-keskus vastaa verkoston johtamisesta ja aktiivisesta toiminnasta. ELY-keskus kokoaa ja välittää eteenpäin työelämän kehittämiseen liittyvää tutkimustietoa sekä tiedottaa työelämän kehittämiseen liittyvistä rahoitusmahdollisuuksista alueellaan. Työvoiman monimuotoisuus huomioidaan ja työelämän vastaanottokyvykkyyttä vahvistetaan niin, että esimerkiksi osatyökykyisten, maahanmuuttajien, ikääntyneiden sekä matalan koulutustason tehtävissä toimivien henkilöiden työllistyminen paranee. ELY-keskus edistää yksilöiden kykyä vastata työelämän muuttuviin vaatimuksiin jatkuvan oppimisen ja osaamisen kehittämisen avulla, mikä lisää työelämän laatua. ELY-keskus edistää alueen veto- ja pitovoiman kehittämistä. ELY-keskus osallistuu aktiivisesti valtakunnallisen TEM-hallinnon työelämän kehittämisverkoston toimintaan sekä tekee yliaalueellista yhteistyötä muiden ELY-keskusten kanssa. Erityisesti yhteistyötä tehdään Pohjois-Karjalan ja Etelä-Savon ELY-keskusten kanssa valmistautumalla valtion aluehallinnon uudistukseen.
Tavoite 2026	ELY-keskus (Elinvoimakeskus) johtaa alueellista työelämän kehittämisverkostoa ja vastaa sen aktiivisesta toiminnasta. ELY-keskus (Elinvoimakeskus) kokoaa ja välittää eteenpäin työelämän kehittämiseen liittyvää tutkimustietoa sekä tiedottaa työelämän kehittämiseen liittyvistä rahoitusmahdollisuuksista alueellaan. Työvoiman monimuotoisuus huomioidaan ja työelämän vastaanottokyvykkyyttä vahvistetaan niin, että esimerkiksi osatyökykyisten, maahanmuuttajien, ikääntyneiden sekä matalan koulutustason tehtävissä toimivien henkilöiden työllistyminen paranee. ELY-keskus (Elinvoimakeskus) edistää yksilöiden kykyä vastata työelämän muuttuviin vaatimuksiin jatkuvan oppimisen ja osaamisen kehittämisen avulla, mikä lisää työelämän laatua. ELY-keskus (Elinvoimakeskus) edistää alueen veto- ja pitovoiman kehittämistä. ELY-keskus (Elinvoimakeskus) osallistuu aktiivisesti valtakunnallisen TEM-hallinnon työelämän kehittämisverkoston toimintaan. Huomioidaan toiminnassa työelämän kehittämisstrategian linjaukset, jotka valmistuvat vuonna 2026.
Tavoite 2027	Elinvoimakeskus johtaa alueellista työelämän kehittämisverkostoa ja vastaa sen aktiivisesta toiminnasta. ELY-keskus (Elinvoimakeskus) kokoaa ja välittää eteenpäin työelämän kehittämiseen liittyvää tutkimustietoa sekä tiedottaa työelämän kehittämiseen liittyvistä rahoitusmahdollisuuksista alueellaan. Työvoiman monimuotoisuus huomioidaan ja työelämän vastaanottokyvykkyyttä vahvistetaan niin, että esimerkiksi osatyökykyisten, maahanmuuttajien, ikääntyneiden sekä matalan koulutustason tehtävissä toimivien henkilöiden työllistyminen paranee. ELY-keskus (Elinvoimakeskus) edistää yksilöiden kykyä vastata työelämän muuttuviin vaatimuksiin jatkuvan oppimisen ja osaamisen kehittämisen avulla, mikä lisää työelämän laatua. ELY-keskus (Elinvoimakeskus) edistää alueen veto- ja pitovoiman kehittämistä. ELY-keskus (Elinvoimakeskus) osallistuu aktiivisesti valtakunnallisen TEM-hallinnon työelämän kehittämisverkoston toimintaan. Huomioidaan toiminnassa työelämän kehittämisstrategian linjaukset, jotka valmistuvat vuonna 2026.

Maahanmuuttaneiden kotoutuminen ja työllistyminen nopeutuvat ja tehostuvat

Kotoutuminen ja työllistyminen tapahtuvat nopeasti ja maahanmuuttajien omaa vastuuta lisäävästi

Tavoite 2025	ELY-keskus varmistaa osaltaan, että alue- ja paikallistasolla työllisyyspalvelu-uudistuksen ja kotoutumislain kokonaisuudistuksen toimeenpanossa vahvistetaan maahanmuuttajien työllisyyttä ja omaa vastuuta kotoutumisestaan. Tilapäistä suojelua saavien työllistyminen ja kuntiin siirtyminen nopeutuu ja tehostuu. ELY-keskus seuraa ulkomaalaistaustaisten työllisyysastetta alueellaan, keskeisenä kohderyhmänä ulkomaalaistaustaiset naiset. ELY-keskus varmistaa osaltaan, että maahanmuuttajajäitien työllisyys ja kielitaito paranevat. ELY-keskus tekee yhteistyötä KEHA-keskuksen kanssa maahanmuuton ja kotoutumisen alueellisen seurannan kehittämiseksi.
Tavoite 2026	ELY-keskus varmistaa osaltaan, että alue- ja paikallistasolla työllisyyspalvelu-uudistuksen ja kotoutumislain kokonaisuudistuksen toimeenpanossa vahvistetaan maahanmuuttajien työllisyyttä ja omaa vastuuta kotoutumisestaan. Tilapäistä suojelua saavien työllistyminen ja kuntiin siirtyminen nopeutuu ja tehostuu. ELY-keskus seuraa ulkomaalaistaustaisten työllisyysastetta alueellaan, keskeisenä kohderyhmänä

	ulkomaalaistaustaiset naiset. ELY-keskus varmistaa osaltaan, että maahanmuuttajaitien työllisyys ja kielitaito paranevat. ELY-keskus tekee yhteistyötä KEHA-keskuksen kanssa maahanmuuton ja kotoutumisen alueellisen seurannan kehittämiseksi.
Tavoite 2027	ELY-keskus varmistaa osaltaan, että alue- ja paikallistasolla työllisyyspalvelu-uudistuksen ja kotoutumislain kokonaisuudistuksen toimeenpanossa vahvistetaan maahanmuuttajien työllisyyttä ja omaa vastuuta kotoutumisestaan. Tilapäistä suojelua saavien työllistyminen ja kuntiin siirtyminen nopeutuu ja tehostuu. ELY-keskus seuraa ulkomaalaistaustaisten työllisyysastetta alueellaan, keskeisenä kohderyhmänä ulkomaalaistaustaiset naiset. ELY-keskus varmistaa osaltaan, että maahanmuuttajaitien työllisyys ja kielitaito paranevat. ELY-keskus tekee yhteistyötä KEHA-keskuksen kanssa maahanmuuton ja kotoutumisen alueellisen seurannan kehittämiseksi.

Alueelliseen yhteistyöhön, kansainvälistä suojelua saavien vastaanottoon ja rinnakkaisyhteiskuntien torjumiseen sekä hyvien väestösuhteiden edistämiseen panostetaan

Tavoite 2025	ELY-keskus vahvistaa tietoisuutta kotoutumisjärjestelmän kannustavuuden ja velvoittavuuden lisäämisestä. Osana alueellista yhteistyötä, ELY-keskus tukee kuntia ja hyvinvointialueita rinnakkaisyhteiskuntien syntymisen torjumisessa ja hyvien väestösuhteiden edistämisessä.
Tavoite 2026	ELY-keskus vahvistaa tietoisuutta kotoutumisjärjestelmän kannustavuuden ja velvoittavuuden lisäämisestä. Osana alueellista yhteistyötä, ELY-keskus tukee kuntia ja hyvinvointialueita rinnakkaisyhteiskuntien syntymisen torjumisessa ja hyvien väestösuhteiden edistämisessä.
Tavoite 2027	ELY-keskus vahvistaa tietoisuutta kotoutumisjärjestelmän kannustavuuden ja velvoittavuuden lisäämisestä. Osana alueellista yhteistyötä, ELY-keskus tukee kuntia ja hyvinvointialueita rinnakkaisyhteiskuntien syntymisen torjumisessa ja hyvien väestösuhteiden edistämisessä.

Tulosohjauksessa huomioitavat valtionhallinnon yhteiset teemat

Digitalisaation edistäminen/Turvalliset, luotettavat ja yhteen toimivat digitaaliset palvelumme ovat asiakaslähtöisiä ja sujuvoittavat prosesseja

Toimintaprosesseja sujuvoitetaan digitalisaation keinoin

Tavoite 2025	ELY-keskus osallistuu aktiivisesti asiakkaidemme käyttämien digitaalisten palveluiden kehittämiseen siten, että ne ovat turvallisia, luotettavia, yhteen toimivia, asiakaslähtöisiä ja prosesseja sujuvoittavia. ELY-keskus asettaa asiantuntijoita (oto-periaatteella) tähän kehitystyöhön. ELY-keskukset, yhdessä KEHA-keskuksen kanssa tekevät ehdotuksia myös niiden järjestelmien kehittämiseksi, jotka palvelevat ELY-keskuksen asiakkaita, vaikka nämä järjestelmät eivät olisikaan KEHA-keskuksen ylläpitämiä.
Tavoite 2026	ELY-keskus osallistuu aktiivisesti asiakkaidemme käyttämien digitaalisten palveluiden kehittämiseen siten, että ne ovat turvallisia, luotettavia, yhteen toimivia, asiakaslähtöisiä ja prosesseja sujuvoittavia. ELY-keskus asettaa asiantuntijoita (oto-periaatteella) tähän kehitystyöhön. ELY-keskukset, yhdessä KEHA-keskuksen kanssa tekevät ehdotuksia myös niiden järjestelmien kehittämiseksi, jotka palvelevat ELY-keskuksen asiakkaita, vaikka nämä järjestelmät eivät olisikaan KEHA-keskuksen ylläpitämiä.
Tavoite 2027	ELY-keskus osallistuu aktiivisesti asiakkaidemme käyttämien digitaalisten palveluiden kehittämiseen siten, että ne ovat turvallisia, luotettavia, yhteen toimivia, asiakaslähtöisiä ja prosesseja sujuvoittavia. ELY-keskus asettaa asiantuntijoita (oto-periaatteella) tähän kehitystyöhön. ELY-keskukset, yhdessä KEHA-keskuksen kanssa tekevät ehdotuksia myös niiden järjestelmien kehittämiseksi, jotka palvelevat ELY-keskuksen asiakkaita, vaikka nämä järjestelmät eivät olisikaan KEHA-keskuksen ylläpitämiä.

Tietojohtamisen kehittäminen

Tiedolla johtamisen osa-alue: kattava ja laadukas tiedonhallinta

Tavoite 2025	Uusien tehtävien mukaisten tietotarpeiden määrittely huomioiden vuonna 2026 voimaan tulevat muutokset (elinvoimakeskukset).
Tavoite 2026	Tiedonhallinnan prosessien (tiedon hankinta, jalostaminen, tallentaminen ja jakaminen), yhteistyön ja työnjaon kehittäminen. Tietoalustojen (mm. Mylly) tehokkaampi hyödyntäminen.

Tavoite 2027	Tiedonhallinnan prosessien (tiedon hankinta, jalostaminen, tallentaminen ja jakaminen), yhteistyön ja työnjaon kehittäminen. Tietoalustojen (mm. Mylly) tehokkaampi hyödyntäminen.
--------------	--

Tiedolla johtamisen osa-alue: systemaattinen tiedolla johtaminen

Tavoite 2025	Tiedon hyödyntämisen prosessin ja roolitusten rakentaminen sekä pilotointi.
Tavoite 2026	Tiedon hyödyntämisen prosessin kehittäminen tarvittavilta osin.
Tavoite 2027	Tiedon hyödyntämisen tilan arviointi ja tiedon hyödyntämisen prosessin kehittäminen tarvittavilta osin.

Tiedolla johtamisen osa-alue: henkilöstön osaamisen ja kyvykkyyden kehittäminen

Tavoite 2025	Uusien tiedon jakamista ja osaamisen kehittämistä tukevien käytänteiden kehittäminen (mm. koulutuksissa saadun uuden tiedon jakaminen ja jalkauttaminen, e-oppivan hyödyntäminen). Tiedonlukutaidon kehittäminen.
Tavoite 2026	Strateginen henkilöstön kehittämissuunnitelman 1. vaihe: kyvykkyyshahkon rakentaminen ja osaamisen nykytilan kartoitus.
Tavoite 2027	Strateginen henkilöstön kehittämissuunnitelma 2. vaihe: kehittämis- ja toteutussuunnitelmien laadinta.

Yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistäminen

Toiminnallisen yhdenvertaisuussuunnittelun laatua on kehitetty

Tavoite 2025	Toteutetaan yhdenvertaisuussuunnitelmaa ja arvioidaan sen toimeenpanoa, missä yhteydessä asetetaan konkreettisia tavoitteita ja toimenpiteitä tietoisuuden lisäämiseksi. Käytössä on monimuotoisuuslauseke työpaikkailmoituksissa ja viestitään avoimista työpaikoista monikanavaisesti. Tavoitetaso 2.
Tavoite 2026	Kehitetään yhdenvertaisuussuunnittelun vaikuttavuutta ja laadun arviointia. Valtavirtaistetaan yhdenvertaisuus osaksi toimintakulttuuria. Tavoitetaso 3.
Tavoite 2027	Kehitetään yhdenvertaisuussuunnittelun vaikuttavuutta ja laadun arviointia. Valtavirtaistetaan yhdenvertaisuus osaksi toimintakulttuuria. Tavoitetaso 3.

Toiminnallisen tehokkuuden sekä tuotosten ja laadunhallinnan tavoitteet

Asiakaspalvelutyytyväisyys

Mittayksikkö	Asteikko 1–5					
	Tot 2023	Enn 2024	Tav 2025	Tav 2026	Tav 2027	Tav 2028
	4,3	4,2	≥ 4,2	≥ 4,2	≥ 4,2	

ELY-keskusten sidosryhmien kokonaistyytyväisyys

Mittayksikkö	Asteikko 1–5					
	Tot 2023	Tot 2024	Tav 2025	Tav 2026	Tav 2027	Tav 2028
	4,05		4		4	

4 Voimavarojen hallinta

Henkilöstövoimavarojen edistämisen tavoitteita on seurattu VM Baron tulosten kautta. Palkeet on uudistanut henkilöstökyselyn yhteistyössä virastojen kanssa vuoden 2024 aikana. Sisällön uudistamisen vuoksi tulosten vertailtavuus aiempien vuosien kyselyihin katkeaa, minkä vuoksi tarkkojen numeeristen tavoitteiden asettaminen valtion yhteisen henkilöstötutkimuksen tuloksille ei ole tarkoituksenmukaista vuodelle 2025. Näiden sijasta asetetaan uusi, sanallinen tulostavoite vuodelle 2025.

Vuoden 2025 henkilöstötutkimuksen tulokset määrittävät virastoille uuden lähtötason, minkä perusteella asetetaan tulostavoitteet seuraaville vuosille. Tavoitteet tullaan tämän pohjalta asettamaan edellisten vuosien tapaan kokonaistyytyväisyyteen, työhyvinvointiin ja johtamiseen liittyen uudelleen vuodesta 2026 eteenpäin.

Henkilöstövoimavarojen edistämisen tavoitteet

Ylläpidämme toimintakykyämme muutoksessa kiinnittämällä huomiota henkilöstömme työtyytyväisyyteen ja työhyvinvointiin sekä johtamiseen

Tavoite 2025	Pohjois-Savon ELY-keskus pyrkii vaalimaan henkilöstön työtyytyväisyyttä ja vahvistamaan työssä jaksamista tukevia tekijöitä, kun vireillä on henkilöstöön vaikuttavia muutoshankkeita: aluehallinnon uudistus, valtion toimintamenoäästöt ja toimitilahanke. Informoimme henkilöstöä muutoksista eri tilaisuuksissa ja foorumeilla säännöllisesti sekä ylläpidämme henkilöstön työhyvinvointia mm. järjestämällä yksikkökohtaisia ja kaikille yhteisiä tilaisuuksia. Tavoittelemamme taso: Toteutamme tulostavoitteidemme mukaiset tavoitteet niin, että henkilöstö-, asiakaspalvelu- ja sidosryhmätyytyväisyys on kiitettävällä tasolla ja ELY- keskusten parhaimmistoa. Tyydyttävä taso on se, että henkilöstö-, asiakaspalvelu- ja sidosryhmätyytyväisyys ei poikkea merkittävästi ELY-keskusten keskimääräisestä tasosta.
Tavoite 2026	Ylläpidämme toimintakykyämme muutoksessa kiinnittämällä huomiota henkilöstömme työtyytyväisyyteen ja työhyvinvointiin sekä johtamiseen.
Tavoite 2027	Ylläpidämme toimintakykyämme muutoksessa kiinnittämällä huomiota henkilöstömme työtyytyväisyyteen ja työhyvinvointiin sekä johtamiseen.

5 Voimassaolo, seuranta ja allekirjoitukset

Tulossopimuksessa tulostavoitteet asetetaan lähtökohtaisesti koko sopimuskaudeksi. Tarvittaessa asetettuja tulostavoitteita voidaan kuitenkin päivittää ja muuttaa sopimuspäivitysten yhteydessä. Tulostavoitteiden saavuttamista kuvaavat vuosittaiset tavoitetasot asetetaan sitovasti seuraavalle vuodelle ja kolmen seuraavan vuoden tavoitetasot asetetaan alustavina. Tulossopimusta päivitetään rullaavasti vuosittain.

ELY-keskusten tulossopimusten tulostavoitteisiin on tehty vuoden 2025 sopimusvalmistelujen yhteydessä tarvittavat muutokset liittyen TE24 –uudistuksen voimaantuloon. Vastaavasti on sovittu, että hallitusohjelman mukaisen, tekeillä olevan aluehallintouudistuksen vuoksi tulostavoitteille ei tarvitse vuoden 2025 sopimuksia valmisteltaessa asettaa tavoitetasoja lainkaan vuodelle 2028.

Raportointi tulostavoitteiden toteumista tehdään kaksi kertaa vuodessa. Tulostavoitteiden koko vuoden toteumista raportoidaan tilinpäätöksessä ja siihen sisältyvässä toimintakertomuksessa. Tilinpäätöstietojen osalta tiedot toimitetaan ministeriölle viimeistään viikon kuluttua tilinpäätöksen hyväksymisestä ja puolivuotistietojen osalta 31.8. mennessä. Tulossopimuksen toteutumista arvioidaan ministeriön antamassa tilinpäätöskannanotossa toimintavuotta seuraavan vuoden kesäkuussa.

Tulossopimus ja tilinpäätöstiedot julkaistaan [Valtiokonttorin määräyksen](#) mukaisesti.

Tavoitteiden toteutumisen arviointia varten tulossopimuksen mittareille on määritelty yksi läpi koko tulossopimuksen sovellettava arviointiasteikko. ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen osalta sovelletaan kolmiportaista asteikkoa eli ”liikennevalomallia”. Liikennevalomallissa tavoitteiden toteutumista arvioidaan seuraavasti: VIHREÄ (3) = tavoite on saavutettu tai ylitetty, KELTAINEN (2) = tavoite on saavutettu osittain/tydyttävästi tai siitä ollaan jääty jonkin verran, PUNAINEN (1) = tavoitteesta on jääty paljon tai se ei ole toteutunut lainkaan. Sanallisessa tulosraportoinnissa keskitytään tulossopimuksen tulostavoitteiden poikkeama- ja riskiraportointiin. Erityisesti tavoitteista jäämisestä ja sen syistä tulee raportoida.

Toimialaohjaus täydentää tulosohjausta tarvittaessa ja hallinnonalat ohjeistavat toimialaohjauksen menettelyistä erikseen.

Allekirjoitukset toteutetaan sähköisesti.

27.1.2025

Työ- ja elinkeinoministeriö	Tiina Korhonen, ylijohtaja
Maa- ja metsätalousministeriö	Pekka Pesonen, kansliapäällikkö
Ruokavirasto	Raimo Pyysalo, hallintojohtaja, pääjohtajan sijainen
Opetus- ja kulttuuriministeriö	Anita Lehtikainen, kansliapäällikkö
Ympäristöministeriö	Juhani Damski, kansliapäällikkö
Väylävirasto	Kari Wihlman, pääjohtaja
Väylävirasto	Mirja Noukka, toimialajohtaja
Pohjois-Savon ELY-keskus	Tommi Huttunen, ylijohtaja
Pohjois-Savon ELY-keskus	Kimmo Haapanen, johtaja

Liitteet

Liitteisiin sisällytetään ohjauksen näkökulmasta olennainen, varsinaista sopimusta täydentävä materiaali. Liitteistä tehdään erillinen PDF-dokumentti.

Tulosopimuksen liitteisiin sisällytetään seuraavat:

1. Seurantamittarit, jotka täydentävät luvun 3 tulostavoitteita eli niillä seurataan viraston toimintaa ns. perustekemistä. Mikäli näissä tapahtuu laskua, nostetaan asia tarvittaessa tulostavoitteeksi.
2. Kuvaus riskienhallintajärjestelmästä
3. Määrärahataulukko
4. ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen erikoistumistehtävät